ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០៥២២/០០៤

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

រដ្ឋសភា
ចូល លេខ ១៣៥១ ថ្ងៃទី ០៤/៥ ឆ្នាំ ២០២២ ម៉ោង ១០:៣០
បញ្ជូនទៅ ...

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៨/៩២៥ ចុះថ្ងៃទី៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៣២០/៤២១ ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពីការតែងតាំងនិងកែសម្រួលសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦១៨/០១២ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី១ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២២ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី៧ នីតិកាលទី៦ ហើយដែលព្រឹទ្ធសភាបានពិនិត្យចប់សព្វគ្រប់លើទម្រង់និងគតិច្បាប់នេះទាំងស្រុងកាលពីថ្ងៃទី២០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២២ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គលើកទី៨ នីតិកាលទី៤ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុង

ដូចតទៅ៖

ច្បាប់

ស្តីពី

ការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ

ROYAUME DU CAMBODGE * LE MINISTRE DU PALAIS ROYAL *

ជំពូកទី១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា១ .–

ច្បាប់នេះកំណត់អំពីការគ្រប់គ្រងសុខភាពរុក្ខជាតិ ការអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិនិងវិធានការភូតគាមអនាម័យ ការការពារធនធានរុក្ខជាតិគ្រប់ប្រភេទ ការទប់ស្កាត់ការបង្ក ការរាលដាលឆ្លង និងការរាតត្បាតពីសំណាក់សមាសភាពចង្រៃ ការលើកកម្ពស់ផលិតភាពកសិកម្ម សន្តិសុខស្បៀង អនាម័យ គុណភាព និងសុវត្ថិភាពផលិតផលកសិកម្ម ព្រមទាំងសន្តិសុខភូតគាមអនាម័យនៃរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ ការសម្រួលការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ការនាំចេញ ការនាំចូល ការដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់នូវផលិតផលដំណាំ រុក្ខជាតិ និងផលិតផលរុក្ខជាតិ ព្រមទាំងការរួមចំណែកការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គមជាតិនិងការលើកកម្ពស់សុខុមាលភាព និងសុខភាពសាធារណៈ ប្រកបដោយនិរន្តរភាពធនធានធម្មជាតិនិងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ដើម្បីធានាការគ្រប់គ្រងការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា២ .–

ច្បាប់នេះមានវិសាលភាពគ្របដណ្តប់លើការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា៣ .–

វាក្យសព្ទសំខាន់ៗដែលប្រើក្នុងច្បាប់នេះ ត្រូវបានកំណត់និយមន័យនៅក្នុងសទ្ទានុក្រមដែលជាឧបសម្ព័ន្ធនៃច្បាប់នេះ។

ជំពូកទី២
សមត្ថកិច្ចគ្រប់គ្រង

មាត្រា៤ .–

ការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមដែនសមត្ថកិច្ចទូទៅរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា៥ .–

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ជាអង្គភាពជាតិការពាររុក្ខជាតិនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បំពេញបេសកកម្មដូចខាងក្រោម៖

១- សិក្សា រៀបចំគោលនយោបាយ បទដ្ឋានគតិយុត្ត ស្តង់ដា និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ។

២- គ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធការងារក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិនិងវិធានការភូតគាមអនាម័យ ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិ កិច្ចព្រមព្រៀងអនាម័យនិងភូតគាមអនាម័យនៃអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក ស្តង់ដារជាតិ តំបន់ និងអន្តរជាតិស្តីពីវិធានការភូតគាមអនាម័យនិងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធជាធរមាន។

៣- គ្រប់គ្រងស្ថានភាពសមាសភាពចង្រៃ ដោយអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិ ឬវិធានការភូតគាមអនាម័យចំពោះរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យដែលបានធ្វើពាណិជ្ជកម្ម នាំចូល នាំចេញ ឬដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៤- គ្រប់គ្រងនិងត្រួតពិនិត្យសេវាកម្មបច្ចេកទេសគ្រប់ប្រភេទ ក្នុងការអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិនិងវិធានការភូតគាមអនាម័យនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយធានាការសិក្សាវាយតម្លៃប្រកបដោយលក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រ លើគុណភាព ប្រសិទ្ធភាព និងហានិភ័យគ្រោះថ្នាក់នៃផលិតផលការពាររុក្ខជាតិគ្រប់ប្រភេទ ស្របតាមច្បាប់នេះនិងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធជាធរមាន។

៥- ធ្វើវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃ ធ្វើវិញ្ញាបនកម្ម ដោយចេញវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យចំពោះរាល់ទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ។

៦- គ្រប់គ្រងព័ត៌មានភូតគាមអនាម័យ និងអនុវត្តកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយអប់រំ លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងជាសាធារណៈក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិនិងវិធានការភូតគាមអនាម័យ។

៧- អនុវត្តកម្មវិធីស្រាវជ្រាវនិងការពង្រឹងសមត្ថភាពបច្ចេកទេស ជាយន្តការគាំទ្រការគ្រប់គ្រងការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ។

៨- អភិវឌ្ឍសមត្ថភាពធនធានមនុស្ស អប់រំ បណ្តុះបណ្តាល និងលើកកម្ពស់គុណវុឌ្ឍិរបស់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ ដើម្បីជំរុញការអនុវត្តច្បាប់នេះប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

៩- សហការនិងសម្របសម្រួលជាមួយក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ផ្នែកឯកជន សង្គមស៊ីវិល និងដៃគូអភិវឌ្ឍនានា ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការគ្រប់គ្រងសុខភាពរុក្ខជាតិនិងភូតគាមចត្តាឡីស័កដើម្បីចូលរួមអនុវត្តច្បាប់នេះប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

១០- ធ្វើសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ដោយបំពេញតួនាទីជាចំណុចការងារផ្លូវការតំណាងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងការអនុវត្តអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិ ការអនុវត្តលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិឬតំបន់ និងការចូលរួមរាល់វេទិកាអន្តរជាតិដែលពាក់ព័ន្ធការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ។

១១- សម្រួលការវិនិយោគរបស់ផ្នែកឯកជន ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការគាំទ្រសេវាកម្មបច្ចេកទេសនិងការពង្រឹងសមត្ថភាពសម្រាប់វិធានការការពាររុក្ខជាតិនិងវិធានការភូតគាមអនាម័យដើម្បីលើកកម្ពស់គុណភាពនិងសុវត្ថិភាពផលិតផលកសិកម្មនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

១២- តាមដាន ត្រួតពិនិត្យលើគ្រប់សកម្មភាពក្នុងប្រព័ន្ធវិធានការការពាររុក្ខជាតិ និងវិធានការភូតគាមអនាម័យ ព្រមទាំងចាត់វិធានការជំរុញការអនុវត្តច្បាប់នេះ និងបណ្តាបទដ្ឋានគតិយុត្តក្រោមច្បាប់នេះប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

១៣- បំពេញភារកិច្ចផ្សេងទៀតក្រោមវិសាលភាពនៃច្បាប់នេះ។

ជំពូកទី៣

ការអភិវឌ្ឍវិស័យការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ

មាត្រា៦

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទដែលមានអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ត្រូវរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍវិស័យការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ

ដែលបង្ហាញពីគោលនយោបាយជាតិ យុទ្ធសាស្ត្រ និងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍវិស័យការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យដោយមានការចូលរួមពីអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។

ផែនការអភិវឌ្ឍវិស័យការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ត្រូវសម្រេចដោយរាជរដ្ឋាភិបាល និងត្រូវផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈសម្រាប់ការចូលរួមអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនិងតម្លាភាព។

មាត្រា៧ .-

ផែនការអភិវឌ្ឍវិស័យការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ត្រូវដាក់ចេញនូវគោលដៅរយៈពេលវែងនិងអាទិភាពនានា សម្រាប់គ្រប់គ្រងសុខភាពរុក្ខជាតិនិងធនធានរុក្ខជាតិនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងកសាងសមត្ថភាពជំនាញដែលអាចបំពេញបេសកកម្មនិងភារកិច្ចដូចមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ។

ផែនការអភិវឌ្ឍវិស័យការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ត្រូវមានកម្មវិធីសំខាន់ៗដូចខាងក្រោម៖

១- ការអភិវឌ្ឍសេវាកម្មការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ដោយធ្វើឱ្យប្រសើរនូវការត្រួតពិនិត្យ ការទប់ស្កាត់ ការលុបបំបាត់សមាសភាពចង្រៃគ្រប់ប្រភេទ រួមជាមួយជំងឺរាតត្បាត និងសព៌ាង្គកាយបង្កគ្រោះថ្នាក់ ព្រមទាំងប្រភេទចំណូលថ្មីឈ្លានពាន។

២- ការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធផលិតកម្មកសិកម្មដែលធានាសុវត្ថិភាពស្បៀងតាមរយៈការអនុវត្តកសិកម្មល្អ។

៣- ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត និងការពង្រឹងសមត្ថភាពបច្ចេកទេស ការងារស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រ និងការថែរក្សាចំណេះដឹងប្រពៃណីក្នុងការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ។

៤- ការធ្វើឱ្យប្រសើរភាពជាដៃគូរវាងវិស័យសាធារណៈនិងវិស័យឯកជននៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ។

៥- ការពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ច វិទ្យាសាស្ត្រ និងជំនួយបច្ចេកទេសនៅថ្នាក់ជាតិ និងអន្តរជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ។

៦- ការអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋានទិន្នន័យសម្រាប់ការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ។

៧- ការអភិវឌ្ឍសុវត្ថិភាពស្បៀងប្រឈមចំពោះហានិភ័យនៃសំណល់ថ្នាំកសិកម្មឬសារធាតុបង្កផលប៉ះពាល់សុខភាព។

៨- ការអភិវឌ្ឍសន្តិសុខភូតគាមអនាម័យចំពោះសុខភាពរុក្ខជាតិ ប្រឈមចំពោះហានិភ័យនៃការរាលដាលឆ្លងនៅក្នុងសកម្មភាពដឹកជញ្ជូនក្នុងស្រុក ក្រៅស្រុក ឬក្នុងសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ។

៩- ការអភិវឌ្ឍផ្សេងទៀតក្រោមវិសាលភាពនៃការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ។

មាត្រា៨ .-

ទិសដៅជាតិសុវត្ថិភាពស្បៀង ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

ជំពូកទី៤
ការការពាររុក្ខជាតិ
ផ្នែកទី១
ការការពាររុក្ខជាតិនិងធនធានរុក្ខជាតិ

មាត្រា៩ .-

រាជរដ្ឋាភិបាល ត្រូវដាក់បញ្ញត្តិស្តីពីវិធានការសម្រាប់ការការពាររុក្ខជាតិនិងធនធានរុក្ខជាតិ ក្នុងគោលបំណងទប់ស្កាត់ការបង្ក ការរាលដាលឆ្លង និងការរាតត្បាតពីសំណាក់សមាសភាពចង្រៃគ្រប់ប្រភេទ ដើម្បីកាត់បន្ថយការខាតបង់រុក្ខជាតិនិងធនធានរុក្ខជាតិនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា១០ .-

ការការពាររុក្ខជាតិនិងធនធានរុក្ខជាតិត្រូវ៖

១- អនុវត្តវិធានការឱ្យបានព្រមគ្នានិងជាប្រចាំ ដោយចាត់ទុកវិធានការបង្ការឬទប់ស្កាត់ជាមុនជាអាទិភាពចម្បង និងត្រូវចាត់វិធានការកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃឱ្យបានចំពេលវេលានិងទាន់ពេលវេលាដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពនៃវិធានការ។

២- អនុវត្តវិធានការបំផ្លាញសមាសភាពចង្រៃ ត្រូវចាត់ទុកផលប្រយោជន៍រួមរបស់សង្គម ឬផលប្រយោជន៍ជាតិជាអាទិភាពចម្បងដែលមានសារៈសំខាន់យូរអង្វែង ខ្ពស់ជាងផលប្រយោជន៍ឯកជនឬសមូហភាពដែលមានសារៈសំខាន់ចំពោះមុខ។

៣- អនុវត្តវិធានការចម្រុះគ្រប់គ្រងដំណាំ ដោយកំណត់យកជម្រើសចម្បងនូវវិធានការជីវសាស្ត្រ រូបសាស្ត្រ មេកានិក ឬវិធានការក្សេត្រសាស្ត្រ និងបទពិសោធប្រពៃណីរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន ក្នុងគោលបំណងកាត់បន្ថយជាអតិបរមានូវផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានចំពោះមនុស្ស សត្វ និងប្រព័ន្ធក្សេត្របរិស្ថាន។

៤- អនុវត្តវិធានការគីមីជាជម្រើសចុងក្រោយតាមបទដ្ឋានបច្ចេកទេសសម្រាប់ការប្រើផលិតផលការពាររុក្ខជាតិដែលអាចទទួលបាននូវជីវប្រសិទ្ធភាពនិងប្រសិទ្ធភាពសេដ្ឋកិច្ចនៃការប្រើ និងធានាសុវត្ថិភាពចំពោះមនុស្ស សត្វ និងពពួកសត្រូវធម្មជាតិ ព្រមទាំងកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានជាអតិបរមាចំពោះប្រព័ន្ធក្សេត្របរិស្ថាន។

គោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់វិធានការការពាររុក្ខជាតិ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា១១ .-

រាល់ផលិតផលការពាររុក្ខជាតិគ្រប់ប្រភេទ ដែលអាចធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ឬអាចប្រើបាននៅក្នុងការអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិឬវិធានការភូតគាមអនាម័យនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវ[illegible]ឆ្លងកាត់ដំណើរការសិក្សា វាយតម្លៃប្រកបដោយលក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រលើគុណភាព ប្រសិទ្ធភាព និងហានិភ័យគ្រោះថ្នាក់ និងការទទួលយកនូវការវាយតម្លៃរបស់អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ស្របតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃស្តង់ដារអន្តរជាតិយថាប្រភេទនៃផលិតផលការពាររុក្ខជាតិនិងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធជាធរមាន។

មាត្រា១២ .-

ហាមឃាត់ការនាំចូល ការដាំដុះ ការកាន់កាប់ ឬការចែកចាយនូវសពាង្គកាយបង្កគ្រោះថ្នាក់រុក្ខជាតិចង្រៃ និងប្រភេទចំណូលថ្មីឈ្លានពានឬរាតត្បាតដែលបង្កហានិភ័យខូចខាតនិងបំផ្លិចបំផ្លាញដល់រុក្ខជាតិ ធនធានរុក្ខជាតិ និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី(ប្រព័ន្ធក្បេកូស៊ី)បរិស្ថាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវចេញប្រកាសកំណត់បញ្ជីប្រភេទដំណាំហាមឃាត់ និងប្រភេទរុក្ខជាតិស្ថិតក្រោមលក្ខខណ្ឌដែលអាចអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើពាណិជ្ជកម្ម និងការដាំដុះនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះនិងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធជាធរមាន។

រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលធ្វើពាណិជ្ជកម្មឬធ្វើការដាំដុះប្រភេទដំណាំឬប្រភេទរុក្ខជាតិស្ថិតក្រោមលក្ខខណ្ឌ ត្រូវមានលិខិតអនុញ្ញាតដែលចេញដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

នីតិវិធីសម្រាប់ប្រភេទរុក្ខជាតិស្ថិតក្រោមលក្ខខណ្ឌដែលអាចធ្វើពាណិជ្ជកម្មឬធ្វើការដាំដុះនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

ផ្នែកទី២
ការបង្ការនិងកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃ

មាត្រា១៣ .-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ត្រូវបំពេញតួនាទីតាមដានចំពោះស្ថានភាពសុខភាពរុក្ខជាតិ ធនធានរុក្ខជាតិ ដោយត្រូវកំណត់វិធានការបង្ការនិងកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃនៅក្នុងកម្រិតជាតិ និងត្រូវចូលរួមអនុវត្តវិធានការភូតគាមអនាម័យក្នុងកម្រិតអន្តរជាតិជាមួយបណ្ដាប្រទេសជាភាគីនៃអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្ដីពីការការពាររុក្ខជាតិ។

ដើម្បីបង្ការនិងកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃបំផ្លាញរុក្ខជាតិនិងធនធានរុក្ខជាតិ អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ និងមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី ខេត្ត ដោយសហការជាមួយអង្គភាពជំនាញពាក់ព័ន្ធមានភារកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

១- អង្កេត ស្វែងរក ព្យាករ និងធ្វើការប្រកាសអំពីលទ្ធភាពរយៈពេលបង្ក ផ្ទៃដីរាតត្បាត កម្រិតបំផ្លាញរបស់សមាសភាពចង្រៃ និងផ្សព្វផ្សាយឱ្យទាន់ពេលវេលាដល់គោលដៅនូវវិធានការសមស្របដែលត្រូវអនុវត្ត។

២- តាមដានស្ថានភាពសុខភាពរុក្ខជាតិនិងធនធានរុក្ខជាតិនៅជុំវិញតំបន់ក្រោមដែនសមត្ថកិច្ចសាមី ដើម្បីចាត់វិធានការទប់ស្កាត់ការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃនិងកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃ។

៣- តាមដាននិងត្រួតពិនិត្យស្ថានភាពសមាសភាពចង្រៃដែលបំផ្លាញរុក្ខជាតិនិងធនធានរុក្ខជាតិ និងអនុវត្តវិធានការកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃនៅតាមតំបន់គម្របរុក្ខជាតិ តំបន់ផលិតកម្មកសិកម្ម កសិដ្ឋាន សួនរុក្ខជាតិ មណ្ឌលលំនៅឋានដែលអនុវត្តផលិតកម្មដំណាំ ទីតាំងកែច្នៃ ទីតាំងពាណិជ្ជកម្ម ទីតាំងសន្និធិសម្រាប់ធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ទីតាំងសន្និធិសម្រាប់បញ្ជូនទំនិញជារុក្ខជាតិ

ROYAUME DU CAMBODGE * LE MINISTRE DU PALAIS ROYAL

ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ ទីតាំងចំណតមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងទីកន្លែងដទៃទៀតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលមានសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងធនធានរុក្ខជាតិនិងផលិតផលរុក្ខជាតិ ឬទីកន្លែងដែលមានហានិភ័យឬសង្ស័យថាមានហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃ ដោយផ្តល់ការណែនាំឬតម្រូវឱ្យម្ចាស់រុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ ឬម្ចាស់ទីតាំងសាមីចាត់វិធានការបង្ការ កម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃ ឬកែតម្រូវការអនុវត្តវិធានការមិនសមស្រប ក្នុងគោលបំណងទប់ស្កាត់ផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានចំពោះផលប្រយោជន៍សាធារណៈ។

៤- ជំរុញចលនាមហាជនក្នុងមូលដ្ឋាន សហការជាមួយអាជ្ញាធរដែនដីគ្រប់ថ្នាក់ សមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធ ផ្នែកឯកជន ម្ចាស់កសិដ្ឋាន ម្ចាស់ទីតាំងដូចបានរៀបរាប់ក្នុងចំណុច៣ខាងលើ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតដើម្បីចូលរួមសហការក្នុងប្រតិបត្តិការបង្ការនិងកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃដែលបំផ្លាញរុក្ខជាតិនិងធនធានរុក្ខជាតិនៅក្នុងមូលដ្ឋានសាមី។

៥- បំពេញភារកិច្ចផ្សេងទៀតក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃប្រព័ន្ធវិធានការការពាររុក្ខជាតិនិងធនធានរុក្ខជាតិ។

មាត្រា១៤ .-

មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី ខេត្ត អាចស្នើសុំជំនួយអន្តរាគមន៍កម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃពីអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ក្នុងករណីដែលមន្ទីរសាមីមិនអាចគ្រប់គ្រងស្ថានភាពសមាសភាពចង្រៃបាន។

មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី ខេត្ត មានភារកិច្ចរាយការណ៍ជូនអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យនូវស្ថានភាពអនុវត្តផែនការសកម្មភាពការពាររុក្ខជាតិប្រចាំឆ្នាំ ស្ថានភាពបំផ្លាញ និងលទ្ធផលកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃលើករណីកើតហេតុនីមួយៗប្រចាំរដូវដាំដុះ និងប្រចាំឆ្នាំ ព្រមទាំងព័ត៌មានផ្សេងទៀតពាក់ព័ន្ធនឹងសុខភាពរុក្ខជាតិនិងផលិតផលដំណាំ ព្រមទាំងធនធានរុក្ខជាតិនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចសាមី។

មាត្រា១៥ .-

រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលកាន់កាប់កសិដ្ឋានឬម្ចាស់ធនធានរុក្ខជាតិនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មានកាតព្វកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- ត្រួតពិនិត្យតាមដានជាប្រចាំនូវវត្តមាននិងស្ថានភាពសមាសភាពចង្រៃដែលអាចបំផ្លាញធនធានរុក្ខជាតិនៅក្នុងកសិដ្ឋានរបស់ខ្លួន ដោយត្រូវចាត់វិធានការកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនិងសុវត្ថិភាព ឬត្រូវទប់ស្កាត់ការរាលដាលឆ្លង ឬការរាតត្បាតដល់ធនធានរុក្ខជាតិរបស់កម្មសិទ្ធិករដទៃទៀត
- ត្រូវរាយការណ៍ជាបន្ទាន់ដល់អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យដែលនៅជិតបំផុត ក្នុងករណីពិនិត្យឃើញមានវត្តមានសមាសភាពចង្រៃដែលកំពុងរាលដាលឆ្លងឬបំផ្លាញធ្ងន់ធ្ងរដល់ធនធានរុក្ខជាតិ ដើម្បីស្នើសុំអន្តរាគមន៍ទប់ស្កាត់ឬកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃឱ្យបានទាន់ពេលវេលា។

កាតព្វកិច្ចរបស់ម្ចាស់ធនធានរុក្ខជាតិក្នុងការអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិ ត្រូវកំណត់ដោយគោលការណ៍ណែនាំរបស់អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា១៦ .-

មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី ខេត្ត ដោយសម្របសម្រួលជាមួយអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ត្រូវតាមដាន វាយតម្លៃ និងរាយការណ៍ជូនក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ អំពីស្ថានភាពរាតត្បាតរបស់សមាសភាពចង្រៃនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ដោយផ្អែកតាមលក្ខខណ្ឌសម្រាប់ប្រកាសការផ្ទុះឡើងសមាសភាពចង្រៃ។

ក្នុងករណីស្ថានភាពផ្ទុះឡើងសមាសភាពចង្រៃមានកម្រិតធ្ងន់ធ្ងរ អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ត្រូវរាយការណ៍ជូនក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទជាករណីគ្រោះបន្ទាន់នៃការផ្ទុះឡើងសមាសភាពចង្រៃ ដើម្បីផ្តល់មធ្យោបាយនិងធនធានចាំបាច់សម្រាប់ការចាត់វិធានការកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃនៃករណីគ្រោះបន្ទាន់នេះ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនិងទាន់ពេលវេលា។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវចេញប្រកាសកំណត់តំបន់ផ្ទុះឡើងនូវសមាសភាពចង្រៃ តាមសំណើរបស់អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ។

លក្ខខណ្ឌសម្រាប់ការប្រកាសនិងសិទ្ធិចាត់វិធានការចំពោះការផ្ទុះឡើងសមាសភាពចង្រៃត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា១៧ .-

ដើម្បីទប់ស្កាត់ការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃទៅកាន់តំបន់ផ្សេងទៀត ការដឹកជញ្ជូនរុក្ខជាតិនិងផលិតផលរុក្ខជាតិឆ្លងកាត់ឬចេញពីតំបន់ដែលបានប្រកាសជាតំបន់ផ្ទុះឡើងនូវសមាសភាពចង្រៃ ត្រូវផ្អាកជាបណ្ដោះអាសន្ន និងត្រូវដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរហូតដល់ពេលមានប្រកាសលុបចោលតំបន់ផ្ទុះឡើងនូវសមាសភាពចង្រៃនោះ។

អាជ្ញាធរដែនដីគ្រប់ថ្នាក់នៃតំបន់ផ្ទុះឡើងសមាសភាពចង្រៃ ត្រូវបំផុសចលនាមហាជននៅក្រោមដែនសមត្ថកិច្ចសាមី ដើម្បីប្រមូលកម្លាំងរួមនិងសម្ភារៈសម្រាប់ការជំរុញសកម្មភាពកម្ចាត់ និងទប់ស្កាត់ការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃ។

ក្នុងករណីស្ថានភាពផ្ទុះឡើងសមាសភាពចង្រៃមានកម្រិតធ្ងន់ធ្ងរ អាជ្ញាធរដែនដីសាមីត្រូវជូនដំណឹងដោយផ្ទាល់ជាការប្រញាប់ជូនក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានឱ្យអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យដែលនៅជិតបំផុតដើម្បីសហការអនុវត្តវិធានការជាបន្ទាន់។

មាត្រា១៨ .-

ក្រោយពេលប្រកាសពីការផ្ទុះឡើងនូវសមាសភាពចង្រៃ ក្នុងករណីការរាតត្បាតត្រូវបានគ្រប់គ្រង និងលុបបំបាត់ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវចេញប្រកាសស្តីពីការលុបចោលនូវតំបន់ផ្ទុះឡើងសមាសភាពចង្រៃនោះវិញ។

មាត្រា១៩ .-

រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលមានលក្ខណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ និងមានវិជ្ជាជីវៈជំនាញដែលបានទទួលស្គាល់ស្របតាមច្បាប់ជាធរមាន មានសិទ្ធិស្នើសុំផ្តល់សេវាកម្មការពាររុក្ខជាតិ ឬធ្វើអន្តរាគមន៍ពាក់ព័ន្ធវិធានការការពាររុក្ខជាតិដូចខាងក្រោម៖

១- អង្កេតស្ថានភាពសមាសភាពចង្រៃបំផ្លាញផលិតផលដំណាំឬផលិតផលរុក្ខជាតិ។

២- ផ្តល់សេវាកម្មប្រឹក្សាយោបល់លើវត្តមាននិងស្ថានភាពយាយីដែលបង្កដោយសមាសភាពចង្រៃមកលើផលិតផលដំណាំឬផលិតផលរុក្ខជាតិ។

៣- ផ្តល់ការប្រឹក្សាយោបល់ដល់ម្ចាស់កសិដ្ឋាននូវបណ្តាវិធានការបង្ការ និងកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃដែលបំផ្លាញផលិតផលដំណាំឬផលិតផលរុក្ខជាតិរបស់ខ្លួន។

៤- ផ្តល់សេវាកម្មអនុវត្តវិធានការបង្ការ និងធ្វើប្រតិបត្តិការកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃឬផ្គត់ផ្គង់សម្ភារៈឧបករណ៍ និងផលិតផលការពាររុក្ខជាតិសម្រាប់ការប្រើនៅក្នុងការអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិ។

មាត្រា២០ .-

រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលផ្តល់សេវាកម្មក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃវិធានការការពាររុក្ខជាតិ ត្រូវមានលិខិតអនុញ្ញាតដែលចេញដោយអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ និងត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌតម្រូវស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

នីតិវិធីនិងលក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងសេវាកម្មការពាររុក្ខជាតិ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

ផ្នែកទី៣
ការទប់ស្កាត់ផលប៉ះពាល់

មាត្រា២១ .-

រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិ ឬធ្វើប្រតិបត្តិការកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃ ត្រូវគោរពតាមបទដ្ឋានបច្ចេកទេសចម្បងៗក្នុងការអនុវត្តវិធានការទប់ស្កាត់ផលប៉ះពាល់ពីការការពាររុក្ខជាតិនិងធនធានរុក្ខជាតិដូចខាងក្រោម៖

- ធានាសុវត្ថិភាពចំពោះសុខភាពរុក្ខជាតិឬដំណាំដែលត្រូវការពារដោយមិនប៉ះពាល់ដល់សក្តានុពលផលិតភាពឬទិន្នផលដំណាំ
- ធានាសុវត្ថិភាពពីហានិភ័យគ្រោះថ្នាក់ចំពោះមនុស្ស សត្វ និងប្រព័ន្ធគ្បេគ្របរិស្ថានជុំវិញតំបន់ដែលអនុវត្តវិធានការ
- ធានាសុវត្ថិភាពផលិតផលដំណាំឬផលិតផលរុក្ខជាតិ ក្នុងការយកទៅប្រើជាអាហារសម្រាប់មនុស្ស សត្វ ឬជាវត្ថុធាតុដើមសម្រាប់កែច្នៃ
- ធានាមិនបង្កឱ្យកើតឡើងនូវឯកត្តៈនៃប្រភេទសមាសភាពចង្រៃ ដែលមានភាពធន់ចំពោះវិធានការការពាររុក្ខជាតិ។

បទដ្ឋានបច្ចេកទេសសម្រាប់វិធានការទប់ស្កាត់ផលប៉ះពាល់ពីការការពាររុក្ខជាតិនិងធនធានរុក្ខជាតិ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា២២ .-

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវកំណត់ស្តង់ដារនៃប្រព័ន្ធផលិតកម្មកសិកម្មដែលធានាសុវត្ថិភាពស្បៀង រួមមានការអនុវត្តកសិកម្មល្អនិងកសិកម្មសរីរាង្គ។

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ត្រូវគ្រប់គ្រងដំណើរការតាមដាននិងអនុវត្តប្រព័ន្ធផលិតកម្មកសិកម្មដែលធានាសុវត្ថិភាពស្បៀង រួមជាមួយការធ្វើវិញ្ញាបនកម្មលើផលិតផលដំណាំឬផលិតផលរុក្ខជាតិ។

ការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធផលិតកម្មកសិកម្មដែលធានាសុវត្ថិភាពស្បៀងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា២៣ .-

រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិឬធ្វើប្រតិបត្តិការកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃនៅក្នុងផលិតកម្មដំណាំ មានកាតព្វកិច្ចចូលរួមធានាសុវត្ថិភាពស្បៀងនិងផលិតផលដំណាំជាចាំបាច់។

ផលិតផលដំណាំដែលប្រមូលផលចេញពីកន្លែងដាំដុះ ក្នុងគោលបំណងធ្វើចរាចរណ៍នៅលើទីផ្សារ ឬប្រើជាអាហារសម្រាប់មនុស្ស ចំណីសត្វ ឬជាវត្ថុធាតុដើមក្នុងការកែច្នៃជាអាហារ ត្រូវធានាបាននូវសុវត្ថិភាពស្បៀងគ្មានសារធាតុបង្កផលប៉ះពាល់ចំពោះសុខភាព ទោះជាសារធាតុរូបវន្តសារធាតុ ជីវសាស្ត្រឬសារធាតុគីមីក្តី ឬមានសមាសភាគនៃសំណល់ថ្នាំកសិកម្មស្ថិតក្រោមកម្រិតអតិបរមាដែលកំណត់ដោយបទដ្ឋានបច្ចេកទេសឬស្តង់ដារបង្អែកណាមួយដែលបានទទួលស្គាល់និងប្រើក្នុងតំបន់ឬអន្តរជាតិ ឬស្របតាមស្តង់ដារតម្រូវរបស់ប្រទេសនាំចូលក្នុងករណីផលិតផលដំណាំឬផលិតផលរុក្ខជាតិនោះ ត្រូវនាំចេញសម្រាប់ប្រើជាអាហារ។

កម្រិតសំណល់អតិបរមានៃថ្នាំកសិកម្មនិងសារធាតុបង្កផលប៉ះពាល់ចំពោះសុខភាពនៅក្នុងកសិផលមានដើមកំណើតពីរុក្ខជាតិ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា២៤ .-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ មានសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យកម្រិតសំណល់អតិបរមានៃថ្នាំកសិកម្មនិងសារធាតុបង្កផលប៉ះពាល់ចំពោះសុខភាពនៅក្នុងកសិផលមានដើមកំណើតពីរុក្ខជាតិ ដែលត្រូវនាំចេញទៅបរទេសឬដែលបាននាំចូលមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងនៅមុនពេលដែលផលិតផលទាំងនោះត្រូវធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ផ្គត់ផ្គង់ចែកចាយ ឬធ្វើចរាចរណ៍នៅលើទីផ្សារ។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវសហការជាមួយរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដើម្បីរៀបចំ និងបង្កើតទីកន្លែងប្រមូលផ្តុំកសិផលមានដើមកំណើតពីរុក្ខជាតិនៅរាជធានី ខេត្ត សម្រាប់

ការត្រួតពិនិត្យកម្រិតអតិបរមានៃសំណល់ថ្នាំកសិកម្មនិងសារធាតុបង្កផលប៉ះពាល់ចំពោះសុខភាព នៅមុនពេលដែលផលិតផលទាំងនោះ ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យផ្គត់ផ្គង់ចែកចាយដល់អ្នកប្រើឬធ្វើចរាចរណ៍នៅលើទីផ្សារ។

ការបង្កើតនិងការគ្រប់គ្រងទីកន្លែងប្រមូលផ្តុំកសិផលមានដើមកំណើតពីរុក្ខជាតិនៅរាជធានី ខេត្ត សម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យកម្រិតអតិបរមានៃសំណល់ថ្នាំកសិកម្ម និងសារធាតុបង្កផលប៉ះពាល់ចំពោះសុខភាព ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា២៥ .-

ហាមឃាត់ចំពោះសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធដូចខាងក្រោម៖

១- ប្រតិបត្តិការការពាររុក្ខជាតិដែលងាយបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់មនុស្ស សត្វ សត្រូវធម្មជាតិ និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីបរិស្ថានដោយផ្ទុយនឹងបទដ្ឋានបច្ចេកទេសសម្រាប់វិធានការទប់ស្កាត់ផលប៉ះពាល់ពីការការពាររុក្ខជាតិនិងធនធានរុក្ខជាតិ។

២- ការប្រើផលិតផលការពាររុក្ខជាតិឬសារធាតុបង្កផលប៉ះពាល់ចំពោះសុខភាព ទោះជាផលិតផលដែលលាយផ្សំដោយសារធាតុគីមីឬជីវសាស្ត្រក្តី ទៅលើផលិតផលដំណាំឬផលិតផលរុក្ខជាតិដែលត្រៀមបម្រុងដើម្បីផ្គត់ផ្គង់ចែកចាយ ដាក់តាំងលក់ ឬធ្វើចរាចរណ៍នៅលើទីផ្សារសម្រាប់ប្រើជាអាហាររបស់មនុស្សឬជាចំណីសត្វ។

៣- ការនាំយកកសិផលមានដើមកំណើតពីរុក្ខជាតិ ដែលមានសំណល់ផលិតផលការពាររុក្ខជាតិឬសារធាតុបង្កផលប៉ះពាល់ចំពោះសុខភាព លើសកម្រិតអតិបរមាកំណត់ ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់ចែកចាយ ដាក់តាំងលក់ឬធ្វើចរាចរណ៍នៅលើទីផ្សារសម្រាប់ប្រើជាអាហាររបស់មនុស្សឬជាចំណីសត្វ។

៤- ការនាំចេញ ការនាំចូល ការរក្សាទុក ការដឹកជញ្ជូន ការតាំងលក់ និងការប្រើពូជដំណាំដែលមានចម្លងសមាសភាពចង្រៃក្នុងកម្រិតធ្ងន់ធ្ងរ ឬមានចម្លងសមាសភាពចង្រៃភូតគាមអនាម័យ ឬសមាសភាពចង្រៃជាប់បញ្ញត្តិ។

ជំពូកទី៥
ភូតគាមអនាម័យ
ផ្នែកទី១
ការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ

មាត្រា២៦ .-

វិធានការភូតគាមអនាម័យ ត្រូវអនុវត្តក្នុងគោលបំណងទប់ស្កាត់ការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃភូតគាមអនាម័យ សមាសភាពចង្រៃមិនមែនភូតគាមអនាម័យជាប់បញ្ញត្តិពីប្រទេសមួយទៅប្រទេសមួយ និងពីតំបន់មួយទៅតំបន់មួយ ព្រមទាំងធានាសុវត្ថិភាពកសិផលមានដើមកំណើតពីរុក្ខជាតិចំពោះកម្រិតសំណល់អតិបរមានៃថ្នាំកសិកម្មនិងសារធាតុបង្កប៉ះពាល់ចំពោះសុខភាពប៉ុន្តែមិនត្រូវជាកំហិតលើសពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវចាំបាច់ចំពោះសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្មឡើយ។

វិធានការភូតគាមអនាម័យត្រូវអនុវត្តតាម៖

- ស្តង់ដារអន្តរជាតិស្តីពីវិធានការភូតគាមអនាម័យដែលអនុម័តដោយអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិ

- លក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតគាមអនាម័យនៃប្រទេសនាំចូល

- លក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតគាមអនាម័យនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

លក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតគាមអនាម័យនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

ទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

មាត្រា២៧ .-

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវរៀបចំបង្កើត ពង្រឹងសមត្ថភាព និងអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបច្ចេកទេស ដែលអាចធានាបាននូវប្រសិទ្ធភាពនៃការបំពេញសមត្ថកិច្ចរបស់អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ដើម្បីគាំទ្រការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ ដោយអនុលោមតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃការអនុវត្តស្តង់ដារអន្តរជាតិស្តីពីវិធានការភូតគាមអនាម័យ និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធជាធរមាន។

មាត្រា២៨ .-

ការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យលើរាល់ទំនិញនាំចេញ នាំចូលជារុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញនាំចេញ នាំចូលជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យផ្សេងទៀត ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរវាងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ដោយផ្អែកលើគោលការណ៍គ្រប់គ្រងហានិភ័យ និងស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន។

មាត្រា២៩ .-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យបំពេញការងារដូចខាងក្រោម៖

១- ត្រួតពិនិត្យរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យផ្សេងទៀតដែលកំពុងតែដាំដុះ រក្សាទុកក្នុងឃ្លាំង ដើម្បីរាយការណ៍ពីស្ថានភាពនៃការបង្កការផ្ទុះឡើង ឬការរាលដាលឆ្លងនៃសមាសភាពចង្រៃភូតគាមអនាម័យដែលត្រូវហាមឃាត់។

២- ត្រួតពិនិត្យទំនិញជារុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យផ្សេងទៀតដែលត្រូវនាំចូល នាំចេញ ដើម្បីកំណត់ផលប៉ះពាល់ និងចាំបាច់ត្រូវបញ្ជាក់ពីស្ថានភាពសមាសភាពចង្រៃនៃទំនិញ ដែលបានបញ្ជូនតាមរយៈការដកយកសំណាកដើម្បីវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃ។

៣- ត្រួតពិនិត្យកម្រិតសំណល់អតិបរមានៃថ្នាំកសិកម្មនិងសារធាតុបង្កផលប៉ះពាល់ចំពោះ[illegible]ក្នុងកសិផលមានដើមកំណើតពីរុក្ខជាតិដែលត្រូវនាំចេញឬត្រូវនាំចូលស្របតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតគាមអនាម័យនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ROYAUME DU CAMBODGE * LE MINISTRE DU PALAIS ROYAL

៤- ត្រូវជានាចំពោះទំនិញព្រមទាំងសម្ភារៈវេចខ្ចប់ទំនិញគ្រប់ប្រភេទ ទីកន្លែងសន្និធិទំនិញ មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងផ្ទុកទំនិញដែលត្រូវនាំចេញឬត្រូវនាំចូល ត្រូវបានរម្ងាប់សមាសភាពចង្រៃ។

៥- ត្រូវជានាចំពោះសំណល់ដែលត្រូវបោះចោលបានមកពីជើងហោះហើរដែលមកដល់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងទីកន្លែងដែលកែច្នៃ ឬលាងសម្អាតរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យផ្សេងទៀតដែលបានធ្វើការនាំចូល មិនបណ្ដាលឱ្យមានការគំរាមកំហែងចំពោះធនធានរុក្ខជាតិនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឡើយ។

៦- ទទួលពាក្យស្នើសុំត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ ដោយត្រូវពិនិត្យ ផ្ទៀងផ្ទាត់ឯកសារពាក់ព័ន្ធភ្ជាប់ពាក្យស្នើសុំវាយតម្លៃហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃ ផ្ដល់វិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យនាំចូល ឬផ្ដល់វិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យសម្រាប់ការនាំចេញពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានូវរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យផ្សេងទៀត។

៧- អង្កេត តាមដាន និងធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មនូវព័ត៌មានស្ដីពីស្ថានភាពសមាសភាពចង្រៃក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយត្រូវផ្លាស់ប្ដូរព័ត៌មានទាំងនេះជាប្រចាំជាមួយមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទនៅតាមបណ្ដារាជធានី ខេត្ត នៅការិយាល័យសាខាភូតគាមអនាម័យប្រចាំតំបន់ ឬនៅស្ថានីយភូតគាមចត្ដាឡីស័ក និងទីកន្លែងបំពេញសមត្ថកិច្ចផ្សេងទៀត។

៨- ស្រាវជ្រាវនិងស្នើសុំព័ត៌មានឬឯកសារពាក់ព័ន្ធនៅពេលកើតមានករណីសង្ស័យដែលរំលោភលើលក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតគាមអនាម័យដូចមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ។ នៅពេលចាំបាច់ ត្រូវអនុវត្តវិធានការក្រោយពេលត្រួតពិនិត្យ ដើម្បីតាមដានសន្តិសុខភូតគាមអនាម័យ ស្របតាមនីតិវិធីនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ។

៩- បំពេញការងារផ្សេងទៀតក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការត្រួតពិនិត្យ និងការអនុវត្តវិធានការភូតគាមអនាម័យ។

មាត្រា៣០ .-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ មានសិទ្ធិបដិសេធឬចាត់វិធានការក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការត្រួតពិនិត្យលើទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យដូចខាងក្រោម៖

១- មិនអនុញ្ញាតឱ្យនាំចូល នាំចេញនូវរាល់ទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យដែលមិនបានឆ្លើយតបចំពោះវិធាននិងលក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតគាមអនាម័យដូចមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ។

២- បដិសេធការនាំចេញនូវរាល់ទំនិញដែលមិនគោរពតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតគាមអនាម័យនៃប្រទេសនាំចូល។

៣- ប្រកាសអសុពលភាពចំពោះវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យដែលចេញដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃប្រទេសផ្សេងទៀតក្នុងករណីបានត្រួតពិនិត្យឃើញវត្តមាននៃសមាសភាពចង្រៃដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់នៅលើទំនិញនាំចូល។

មាត្រា៣១ .-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ត្រូវផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យនាំចូល ឬផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យសម្រាប់ការនាំចេញ ឬសម្រាប់ការនាំចេញទៅវិញពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានូវរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យផ្សេងទៀត ស្របតាមគំរូវិញ្ញាបនបត្រដែលប្រើជាសកលក្រោមអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិ។

ក្នុងករណីវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យ ត្រូវបានបាត់ឬខូចខាតដោយមូលហេតុជាក់លាក់ណាមួយនៅក្នុងរយៈពេលសុពលភាព ប្រតិបត្តិករនាំចូលឬនាំចេញ ត្រូវរាយការណ៍និងស្នើសុំអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ដើម្បីចេញវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យជំនួសវិញ្ញាបនបត្រច្បាប់ចម្លងតាម ។

មាត្រា៣២ .-

មុខទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការស្នើសុំលិខិតអនុញ្ញាតនាំចេញ នាំចូល ឬវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យសម្រាប់ការនាំចេញ នាំចូល ពីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ជីទំនិញហាមឃាត់និងជាប់កម្រិតកំណត់។

មាត្រា៣៣ .-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ និងការិយាល័យសាខាភូតគាមអនាម័យប្រចាំតំបន់ មានសិទ្ធិប្រើត្រាភូតគាមអនាម័យសម្រាប់វាយសម្គាល់លើវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យដែលត្រូវចេញសម្រាប់ប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្ម រុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យផ្សេងទៀតស្របតាមច្បាប់នេះ។

សិទ្ធិប្រើត្រានិងគំរូត្រាភូតគាមអនាម័យ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា៣៤ .-

ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃសមាហរណកម្មតំបន់និងអន្តរជាតិ អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ត្រូវជំរុញការអនុវត្តវិញ្ញាបនកម្មភូតគាមអនាម័យអេឡិចត្រូនិកនៅក្នុងនីតិវិធីនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យចំពោះទំនិញនាំចូល នាំចេញ ឬនាំចេញទៅវិញ។

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ មានសិទ្ធិអនុវត្តការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យចំពោះប្រតិបត្តិករដែលធ្វើសេចក្តីប្រកាសតាមរយៈអេឡិចត្រូនិកអំពីទំនិញរបស់ខ្លួនថាបានគោរពតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតគាមអនាម័យដោយអនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

នីតិវិធីនិងលក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់ការអនុវត្តវិញ្ញាបនកម្មភូតគាមអនាម័យអេឡិចត្រូនិកត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា៣៥ .-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ត្រូវគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធមូលដ្ឋានទិន្នន័យភូតគាមអនាម័យ តាមរយៈការតភ្ជាប់បណ្តាញការងាររបស់អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យដែលបំពេញសមត្ថកិច្ចតាមបណ្តាទីកន្លែងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដើម្បីបង្កើតជាបញ្ជីជាតិភូតគាមអនាម័យ។

ការបង្កើតបញ្ជីជាតិភូតគាមអនាម័យ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា៣៦ .-

នីតិវិធីសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យលើទំនិញនាំចូល នាំចេញ នាំចេញទៅវិញ និងទំនិញឆ្លងកាត់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

ផ្នែកទី២

ការធ្វើវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃលើទំនិញនាំចេញ នាំចូល

មាត្រា៣៧ .-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ត្រូវអនុវត្តការធ្វើវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃចំពោះរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យផ្សេងទៀតដែលបម្រុងធ្វើការនាំចូល។

ការធ្វើវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃ ត្រូវអនុវត្តនៅពេលស្នើសុំវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យសម្រាប់ការនាំចូល ឬនៅមុនពេលនាំចូលទំនិញ ដើម្បីកំណត់រកមុខសញ្ញាសមាសភាពចង្រៃដែលអាចបង្កហានិភ័យ និងកំណត់វិធានការគ្រប់គ្រងសមាសភាពចង្រៃនៅពេលនាំចូល។

មាត្រា៣៨ .-

ក្នុងករណីចាំបាច់ឬនៅពេលមានការអញ្ជើញពីប្រទេសនាំចេញណាមួយដើម្បីបំពេញសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យនៃអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ អាចអនុវត្តការធ្វើវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃលើផលិតផលបម្រុងនាំចូលមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ធ្វើការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យនិងធ្វើវិញ្ញាបនកម្មរួមគ្នានៅលើដែនដីនៃប្រទេសនាំចេញដោយផ្ទាល់ស្របតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវដែលបានព្រមព្រៀង។

រដ្ឋភាគីនៃប្រទេសនាំចេញ ត្រូវទទួលបន្ទុករាល់ចំណាយនៅក្នុងដំណើរការធ្វើវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃលើផលិតផលបម្រុងនាំចូលមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា៣៩ .-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ អាចអនុវត្តការធ្វើវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃលើផលិតផលបម្រុងនាំចេញពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយផ្អែកតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវរបស់ភាគីប្រទេសនាំចូល ឬតាមរយៈលិខិតុបករណ៍ព្រមព្រៀងគ្នារវាងរដ្ឋភាគី និងរដ្ឋភាគីនាំចេញ។

ROYAUME DU CAMBODGE * LE MINISTRE DU PALAIS ROYAL

ក្នុងករណីចាំបាច់ រដ្ឋភាគីនៃប្រទេសនាំចូលអាចអនុវត្តការធ្វើវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃលើផលិតផលបម្រុងនាំចេញពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដោយផ្ទាល់ស្របតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវដែលបានព្រមព្រៀង។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជារដ្ឋភាគីនៃប្រទេសនាំចេញ ត្រូវទទួលបន្ទុករាល់ចំណាយនៅក្នុងដំណើរការធ្វើវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃ លើផលិតផលបម្រុងនាំចេញពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា៤០ .-

នីតិវិធីក្នុងការធ្វើវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃលើផលិតផលបម្រុងនាំចូលឬនាំចេញ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

ផ្នែកទី៣

ការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យលើទំនិញនាំចូល

មាត្រា៤១ .-

ក្នុងគោលបំណងទប់ស្កាត់ការបង្កនិងការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃភូតគាមអនាម័យ អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ត្រូវកំណត់លក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតគាមអនាម័យនិងវិធានការភូតគាមអនាម័យ លើការនាំចូលរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ ដោយផ្អែកតាមស្តង់ដារឬយុត្តិកម្មបច្ចេកទេសអន្តរជាតិជាធរមាន។

យោងតាមលក្ខខណ្ឌផ្លាស់ប្តូរឬស្ថានការណ៍ថ្មីកើតមានឡើង អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ អាចកែសម្រួលឬដកចេញនូវលក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតគាមអនាម័យនិងវិធានការភូតគាមអនាម័យព្រមទាំងការហាមឃាត់លើការនាំចូលជាការចាំបាច់។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទអាចវាយតម្លៃនិងទទួលយកវិធានការភូតគាមអនាម័យជំនួសដែលស្នើដោយអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យនៃប្រទេសនាំចេញដែលមានតម្លៃសមមូលចំពោះវិធានការភូតគាមអនាម័យដែលតម្រូវតាមកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវចុះផ្សាយជាផ្លូវការនូវលក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតគាមអនាម័យ ការហាមឃាត់ និងការកែប្រែទាំងឡាយ។

មាត្រា៤២ .-

នៅមុនពេលធ្វើប្រតិបត្តិការនាំចូលទំនិញជារុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យផ្សេងទៀត អ្នកនាំចូលត្រូវដាក់ពាក្យស្នើសុំវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យនាំចូលនៅអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ដោយភ្ជាប់ជាមួយនឹងឯកសារពាក់ព័ន្ធទំនិញដែលត្រូវនាំចូល និងត្រូវបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់ការនាំចូល។

ROYAUME DU CAMBODGE * LE MINISTRE DU PALAIS ROYAL

ការវាយតម្លៃលើពាក្យស្នើសុំ ត្រូវអនុលោមតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិជាធរមាន និងត្រូវអនុវត្តការវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃ ដើម្បីកំណត់លក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតគាមអនាម័យដែលត្រូវអនុវត្តលើទំនិញទាំងនោះ។

មាត្រា៤៣ .-

អ្នកនាំចូលអាចនាំចូលទំនិញមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានដោយត្រូវគោរពតាមលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម៖

១- ត្រូវមានវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យនាំចូលដែលចេញដោយអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ហើយអ្នកនាំចូលត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌគ្រប់គ្រាន់រួមជាមួយការបង់កម្រៃសេវាសាធារណៈសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យឬសម្រាប់សេវាកម្មពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

២- ត្រូវមានវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យចេញដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃប្រទេសនាំចេញនៅមុនពេលដែលទំនិញត្រូវបាននាំចូលមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៣- ត្រូវមានភ្ជាប់ជាមួយនូវវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ការធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មឬធូបនកម្មលើទំនិញ ក្នុងករណីបានអនុវត្តដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃប្រទេសនាំចេញឬឯកសារពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតតាមការចាំបាច់។

៤- ត្រូវធ្វើការនាំចូលនូវទំនិញរបស់ខ្លួនតាមច្រកទ្វារដែលបានអនុញ្ញាតនៅក្នុងវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យនាំចូល។

៥- ត្រូវធ្វើសេចក្តីប្រកាសអំពីការមកដល់នូវទំនិញរបស់ខ្លួន ដើម្បីស្នើសុំការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យស្របតាមនីតិវិធីជាធរមាន។

មាត្រា៤៤ .-

រាល់ទំនិញជារុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញដែលជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យផ្សេងទៀតអាចត្រួតពិនិត្យនៅអាកាសយានដ្ឋាន កំពង់ផែ ឃ្លាំង ឬទីលានសន្និធិតាមគោលការណ៍ហានិភ័យស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន។

មាត្រា៤៥ .-

ក្នុងកាលៈទេសៈជាក់លាក់ ការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យចំពោះរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យផ្សេងទៀតអាចត្រូវលើកលែង និងអនុញ្ញាតឱ្យនាំចូល ដោយផ្អែកតាមលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម៖

១- លទ្ធផលវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃដែលបញ្ជាក់ថាមានសុវត្ថិភាពនិងសន្តិសុខភូតគាមអនាម័យចំពោះទំនិញ។

២- គុណភាពនៃទំនិញ ត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយស្តង់ដារគុណភាពអន្តរជាតិ។

៣- ប្រតិបត្តិករបានបំពេញនូវលក្ខខណ្ឌតម្រូវគ្រប់គ្រាន់ ឬសមមូល ឬបានបំពេញលក្ខខណ្ឌតាមសេចក្តីប្រកាសអេឡិចត្រូនិកនូវទំនិញដែលត្រូវនាំចូល។

មាត្រា៤៦ ៈ-

ក្នុងករណីលទ្ធផលនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ ត្រូវបានបញ្ជាក់ថាទំនិញមានឯកសារអមត្រឹមត្រូវនិងគ្រប់គ្រាន់ ហើយទំនិញនោះពុំមានហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃភូតគាមអនាម័យឬសមាសភាពចង្រៃភូតគាមអនាម័យបង្កគ្រោះថ្នាក់ណាមួយ អ្នកនាំចូល ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការនាំចូលទំនិញទាំងនោះមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាស្របតាមនីតិវិធីជាធរមាន។

មាត្រា៤៧ ៈ-

ក្នុងករណីលទ្ធផលត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ បានបង្ហាញនូវហានិភ័យនៃការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃទំនិញទាំងនោះ ផ្នែកខ្លះឬទំនិញទាំងមូលនឹងត្រូវឃាត់ទុក ដើម្បីសម្រេចចាត់វិធានការដូចខាងក្រោម៖

១- ត្រូវអនុវត្តវិធានការភូតគាមអនាម័យសមស្របដើម្បីកម្ចាត់ចោលនូវហានិភ័យ។

២- ត្រូវធ្វើការនាំចេញទៅប្រភពដើមវិញ។

៣- ត្រូវប្រកាសជាទំនិញមិនអាចលក់ចែកចាយបាន។

៤- ត្រូវចាត់វិធានការបំផ្លាញចោល។

មាត្រា៤៨ ៈ-

ក្រោយពេលទំនិញត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចូលមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬក្រោយពេលបានធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មចំពោះទំនិញនាំចូលរួច ក្នុងករណីមានផ្នែកខ្លះនៃទំនិញត្រូវបានខូចខាតនៅក្នុងរយៈពេលដំណើរការត្រួតពិនិត្យនោះ ឬត្រូវបានរកឃើញទំនិញខ្លះដែលមិនបានធ្វើប្រតិវេទន៍ និងកំពុងប្រឈមចំពោះការខូចខាតដែលបង្កដោយសមាសភាពចង្រៃ មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ច ត្រូវចាត់វិធានការបំផ្លាញចោលជាបន្ទាន់។

ផ្នែកទី៤
ការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យលើទំនិញនាំចេញ និងទំនិញនាំចេញទៅវិញ

មាត្រា៤៩ ៈ-

ក្នុងរយៈពេលមិនលើសពី១០(ដប់)ថ្ងៃនៅមុនពេលធ្វើការនាំចេញពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានូវរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យផ្សេងទៀតដោយអនុលោមតាមលក្ខខណ្ឌភូតគាមអនាម័យរបស់ប្រទេសនាំចូល អ្នកនាំចេញត្រូវ៖

១- ដាក់ពាក្យស្នើសុំវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យសម្រាប់ការនាំចេញ។

២- ត្រូវផ្តល់នូវឯកសារពាក់ព័ន្ធស្របតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវ។

៣- រៀបចំទំនិញឱ្យបានរួចជាស្រេចសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យនិងការធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្ម អនុបនកម្ម ឬការធ្វើតេស្ត តាមការចាំបាច់។

៤- បង់ប្រាក់កម្រៃសេវាសាធារណៈសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យឬសម្រាប់ប្រព្រឹត្តិកម្មពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត។

មាត្រា៥០ .-

នៅពេលដែលទំនិញត្រូវបានដឹកជញ្ជូនចូលមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយបន្ទាប់មកត្រូវធ្វើការនាំចេញទៅវិញទៅប្រទេសមួយទៀត អ្នកនាំចេញត្រូវ៖

១- ដាក់ពាក្យស្នើសុំវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យសម្រាប់ការនាំចេញទៅវិញ។

២- ផ្តល់នូវឯកសារទាំងឡាយដែលតម្រូវសម្រាប់ការនាំចេញទៅវិញ។

៣- បង់កម្រៃសេវាសាធារណៈសម្រាប់ការនាំចេញទៅវិញ រួមមានការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យលើទំនិញ និងការចេញវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យ។

៤- បង្កលក្ខណៈសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យលើទំនិញ។

មាត្រា៥១ .-

បន្ទាប់ពីបានត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យជូនអ្នកនាំចេញរួច អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ត្រូវចេញវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យសម្រាប់ការនាំចេញទៅវិញនូវទំនិញ ដោយត្រូវបញ្ជាក់ជាចាំបាច់នូវប្រទេសប្រភពដើមនៃទំនិញដែលធ្វើការដឹកជញ្ជូន និងត្រូវផ្អែកតាមហេតុផលដូចខាងក្រោម៖

១- ទំនិញពុំមានសញ្ញាហានិភ័យចម្លងសមាសភាពចង្រៃ។

២- លក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតគាមអនាម័យនៃប្រទេសនាំចូលមានលក្ខណៈប្រហាក់ប្រហែល ឬមានលក្ខខណ្ឌទាបជាងលក្ខខណ្ឌកំណត់ដោយប្រទេសនាំចេញ។

៣- បណ្តាឯកសារដែលត្រូវភ្ជាប់មានសង្គតិភាពជាមួយលក្ខខណ្ឌភូតគាមអនាម័យនៃប្រទេសនាំចូល។

មាត្រា៥២ .-

អ្នកនាំចេញអាចនាំចេញទៅវិញនូវទំនិញរបស់ខ្លួនបន្ទាប់ពីបានទទួលវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យសម្រាប់ការនាំចេញទៅវិញដោយអនុលោមតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវដែលបានកំណត់សម្រាប់ការរក្សាសន្តិសុខភូតគាមអនាម័យនៃទំនិញនៅក្រោយពេលចេញវិញ្ញាបនបត្រឬនៅមុនពេលធ្វើការនាំចេញទៅវិញ។

ផ្នែកទី៥

ការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យលើទំនិញឆ្លងកាត់

មាត្រា៥៣ .-

ការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យចំពោះរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យផ្សេងទៀតដែលធ្វើការដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបានអនុវត្តស្របតាមនីតិវិធីនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ និងបទប្បញ្ញត្តិដែលពាក់ព័ន្ធជាធរមាន។

ចំពោះទំនិញដែលឆ្លងកាត់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមិនតម្រូវឱ្យមានវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យសម្រាប់ការនាំចូលឡើយ ក្នុងករណី៖

១- ទំនិញត្រូវបានវេចខ្ចប់ក្នុងស្ថានភាពប្រកបដោយសុវត្ថិភាពនិងគ្មានហានិភ័យនៃការចម្លងសមាសភាពចង្រៃដែលអាចកើតមាននៅក្នុងទំនិញនោះ។

២- ទំនិញរួមជាមួយឯកសារដែលត្រូវភ្ជាប់ ឆ្លើយតបជាមួយលក្ខខណ្ឌភូតគាមអនាម័យ របស់ប្រទេសគោលដៅ។

៣- វិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យនៃប្រទេសប្រភពដើម មានសង្គតិភាពជាមួយនឹងទំនិញ។

មាត្រា៥៤ .-

រាល់ទំនិញជារុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យផ្សេងទៀត ត្រូវវេចខ្ចប់ឱ្យបានគត់មត់ល្អ ជានាមិនរបើករហែក ហើយត្រូវផ្ទុកក្នុងមធ្យោបាយផ្ទុកដែលធានាមិនធ្លុះធ្លាយនៅក្នុងពេលដឹកជញ្ជូន។

រាល់មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនទំនិញត្រូវធានាមិនឱ្យកើតមានហានិភ័យរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃភូតគាមអនាម័យឬសមាសភាពចង្រៃបង្កគ្រោះថ្នាក់នៅតាមផ្លូវដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់។

មាត្រា៥៥ .-

ម្ចាស់ទំនិញដែលដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវជូនដំណឹងមកអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យនៅមុនពេលដែលទំនិញទាំងនោះត្រូវមកដល់ច្រកទ្វារ។

ការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ ត្រូវអនុវត្តលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន ផ្ទៃខាងក្រៅនៃមធ្យោបាយផ្ទុកទំនិញ និងត្រួតពិនិត្យទំនិញ ដោយផ្ទៀងផ្ទាត់ជាមួយឯកសារដែលត្រូវភ្ជាប់ និងត្រូវជំរុញការងារត្រួតពិនិត្យឱ្យបានឆាប់រហ័ស ដើម្បីសម្រួលដល់ការដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់បន្ត។

មាត្រា៥៦ .-

ក្នុងករណីពិនិត្យឃើញថាទំនិញដែលជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យដូចចែងក្នុងមាត្រា៥៥នៃច្បាប់នេះមិនឆ្លើយតបតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតគាមអនាម័យដែលបានកំណត់ ទំនិញទាំងនោះត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការចាត់វិធានការភូតគាមអនាម័យជាចាំបាច់នៅមុនពេលអនុញ្ញាតឱ្យបន្តការដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់។

ក្នុងករណីមានគ្រោះថ្នាក់ដោយចៃដន្យនៅក្នុងពេលដឹកជញ្ជូនទំនិញដែលបណ្តាលឱ្យមានការបែកបាក់ ឬរបើកសម្ភារៈវេចខ្ចប់ ម្ចាស់ទំនិញត្រូវរាយការណ៍ជាបន្ទាន់ដល់អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ចដែលនៅជិតបំផុត ឬអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានដែលនៅនឹងកន្លែងដើម្បីជួយធ្វើអន្តរាគមន៍និងចាត់វិធានការភូតគាមអនាម័យឡើងវិញជាបន្ទាន់លើទំនិញ និងត្រូវផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យសម្រាប់បន្តការនាំចេញឬការដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់។

ជំពូកទី៦
ការគ្រប់គ្រងការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃ
ផ្នែកទី១
តំបន់រាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃ

មាត្រា៥៧ .-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យមានភារកិច្ចតាមដាន និងឃ្លាំមើលនូវស្ថានភាពសមាសភាពចង្រៃជាប្រចាំឬតាមដំណាក់កាលចំពោះការចរាចរណ៍

រុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យផ្សេងទៀត ដើម្បីចាត់វិធានការទប់ស្កាត់ការបង្ក ការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃពីតំបន់មួយទៅតំបន់មួយ ឬត្រូវចាត់វិធានការលុបបំបាត់សមាសភាពចង្រៃតាមការចាំបាច់។

នៅពេលស្រាវជ្រាវរកឃើញប្រភពបង្កសមាសភាពចង្រៃណាមួយ ឬការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃភូតគាមអនាម័យ ឬសមាសភាពចង្រៃបង្កគ្រោះថ្នាក់នៅក្នុងតំបន់ណាមួយក្រោមដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ចត្រូវធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍អំពីករណីរកឃើញនេះជាបន្ទាន់ជូនអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ដើម្បីស្នើសុំក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ចេញប្រកាសកំណត់តំបន់ដែលបានអង្កេតឃើញជាតំបន់រាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃភូតគាមអនាម័យបណ្តោះអាសន្ន។

នៅក្នុងរយៈពេល៣(បី)សប្តាហ៍ បន្ទាប់ពីបានប្រកាសតំបន់រាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃភូតគាមអនាម័យបណ្តោះអាសន្ន អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យត្រូវស្នើសុំក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ដើម្បីចេញប្រកាសតំបន់ឬបរិវេណដែលមានការរាលដាលឆ្លង ឬសង្ស័យមានឆ្លងសមាសភាពចង្រៃនោះ ជាតំបន់ហាមឃាត់ដើម្បីជំរុញការអនុវត្តវិធានការភូតគាមអនាម័យជាបន្ទាន់។

មាត្រា៥៨ .–

នៅទីកន្លែងដែលចេញប្រកាសកំណត់ជាតំបន់ហាមឃាត់ អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ត្រូវចាត់វិធានការដូចខាងក្រោម៖

១- ផ្សព្វផ្សាយជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនូវខ្លឹមសារប្រកាសកំណត់ជាតំបន់ហាមឃាត់ដែលបញ្ជាក់នូវ៖

- ទំហំតំបន់ហាមឃាត់ច្បាស់លាស់និងការតម្រូវក្នុងការចាត់វិធានការភូតគាមអនាម័យចំពោះម្ចាស់ឬអ្នកកាន់កាប់ដែលពាក់ព័ន្ធ
- កំណត់រយៈពេលសមស្របសម្រាប់ការហាមឃាត់
- លក្ខខណ្ឌសម្រាប់ការចេញប្រកាសជាថ្មីនៅពេលសមាសភាពចង្រៃត្រូវបានលុបបំបាត់ទាំងស្រុង។

២- បិទផ្សាយបដារូបភាព ផ្លាកសញ្ញាសម្គាល់តំបន់ហាមឃាត់ សេចក្តីជូនដំណឹង ឬទម្រង់ប្រហាក់ប្រហែលនៅជុំវិញតំបន់ដែលត្រូវហាមឃាត់។

៣- ត្រួតពិនិត្យឡើងវិញជាប្រចាំនូវស្ថានភាពសមាសភាពចង្រៃក្នុងតំបន់ហាមឃាត់ និងត្រូវជំរុញការអនុវត្តវិធានការភូតគាមអនាម័យដោយមិនបណ្តោយឱ្យការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃអាចអូសបន្លាយពេលវេលាយូរឡើយ។

មាត្រា៥៩ .–

នៅពេលដែលការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃត្រូវបានគ្រប់គ្រងនិងលុបបំបាត់ អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យត្រូវស្នើសុំក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ដើម្បីចេញប្រកាសរំសាយចោលតំបន់រាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃឬតំបន់ហាម

ឃាត់វិញ និងត្រូវផ្សព្វផ្សាយទៅដល់ម្ចាស់កសិដ្ឋាននិងអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតដែលរងផលប៉ះពាល់នៅក្នុងតំបន់ទាំងនោះឬត្រូវផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ។

មាត្រា៦០ .-

ត្រូវបានប្រកាសជាតំបន់គ្មានសមាសភាពចង្រៃ ក្នុងករណីអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ៖

១- ទទួលស្គាល់តាមរយៈការអង្កេតឃ្លាំមើលច្បាស់លាស់ ថាគ្មានវត្តមានសមាសភាពចង្រៃជាក់លាក់ណាមួយនៅក្នុងតំបន់ឡើយ។

២- មានវិធានការកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃ ដើម្បីថែរក្សាជាតំបន់គ្មានសមាសភាពចង្រៃ។

៣- មានប្រព័ន្ធឃ្លាំមើលដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់ថា លក្ខខណ្ឌសម្រាប់តំបន់គ្មានសមាសភាពចង្រៃត្រូវបានថែរក្សាដដែល។

មាត្រា៦១ .-

ត្រូវបានប្រកាសជាតំបន់មានសមាសភាពចង្រៃកម្រិតទាប ក្នុងករណីអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ៖

១- ទទួលស្គាល់ថាសមាសភាពចង្រៃជាប់បញ្ញត្តិដែលបានកើតឡើងនៅក្នុងតំបន់មានកម្រិតទាប។

២- មានវិធានការកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃ ដើម្បីរក្សាកម្រិតទាបនៃសមាសភាពចង្រៃ។

៣- មានប្រព័ន្ធឃ្លាំមើល ដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់ថាវត្តមានសមាសភាពចង្រៃ ត្រូវបានទប់ស្កាត់ឱ្យនៅសល់ក្នុងកម្រិតទាប។

ផ្នែកទី២
វិធានការភូតគាមអនាម័យ

មាត្រា៦២ .-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ មានសមត្ថកិច្ចចាត់វិធានការភូតគាមអនាម័យចំពោះតំបន់ណាមួយនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលមានការរាលដាលឆ្លងឬសង្ស័យថាមានការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃជាប់បញ្ញត្តិ តំបន់ដែលគ្មានសមាសភាពចង្រៃ តំបន់មានសមាសភាពចង្រៃកម្រិតទាបដូចខាងក្រោម៖

១- ធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្ម បោះចោល ឬកម្ទេចចោលនូវទំនិញ រុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ ឬទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យផ្សេងទៀតរួមទាំងការធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន មធ្យោបាយផ្ទុកសម្ភារៈវេចខ្ចប់ និងមធ្យោបាយពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតទោះជាមាន ឬគ្មានភ្នាក់ងារសមាសភាពចង្រៃក្តី ក្នុងគោលដៅថែរក្សាតំបន់គ្មានសមាសភាពចង្រៃ ឬទប់ស្កាត់ឱ្យ[illegible]សមាសភាពចង្រៃស្ថិតក្នុងកម្រិតទាបតាមការចាំបាច់។

២- ធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃតាមការចាំបាច់។

៣- ហាមឃាត់ឬអនុញ្ញាតដោយភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌចំពោះការធ្វើចរាចរណ៍នៅក្នុងតំបន់ ឬទៅមកពីតំបន់ដទៃទៀតនូវរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ ឬទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យផ្សេងទៀត។

៤- ហាមឃាត់ការធ្វើការដាំដុះ ឬការដាំដុះឡើងវិញនូវរុក្ខជាតិ ឬដំណាំនៅក្នុងទីកន្លែងដែលកំពុងរងការរាតត្បាតដោយសមាសភាពចង្រៃ។

៥- អនុវត្តវិធានការភូតគាមអនាម័យដទៃទៀតតាមការចាំបាច់។

មាត្រា៦៣ .-

ការនាំយកសំណាកសមាសភាពចង្រៃភូតគាមអនាម័យឬសមាសភាពចង្រៃបង្កគ្រោះថ្នាក់ពីតំបន់រាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃ ទៅតំបន់ដែលគ្មានការរាតត្បាតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដើម្បីធ្វើការវិភាគ ត្រូវមានការអនុញ្ញាតពីមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ច។

ការដឹកជញ្ជូនទំនិញចេញ ចូល ឬឆ្លងកាត់តំបន់រាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃភូតគាមអនាម័យឬសមាសភាពចង្រៃបង្កគ្រោះថ្នាក់នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវផ្អាកជាបណ្ដោះអាសន្នរហូតដល់មានប្រកាសលុបចោលតំបន់ហាមឃាត់ជាថ្មីរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា៦៤ .-

ដោយយោងតាមរបាយការណ៍របស់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ចដែលបានអង្កេត វាយតម្លៃ ឬអះអាងថាស្ថានភាពរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃនៅក្នុងតំបន់ណាមួយជាករណីផ្ទុះសមាសភាពចង្រៃកម្រិតធ្ងន់ធ្ងរ អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ត្រូវរាយការណ៍ជូនក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ដើម្បីស្នើសុំចេញប្រកាសស្ដីពីករណីគ្រោះបន្ទាន់ភូតគាមអនាម័យដែលត្រូវជំរុញការចាត់វិធានការភូតគាមអនាម័យគ្រាអាសន្ន។

វិធានការភូតគាមអនាម័យគ្រាអាសន្ន ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា៦៥ .-

ផលិតផលឈើកែច្នៃឬមិនទាន់កែច្នៃ មធ្យោបាយផ្ទុក សំបកវេចខ្ចប់ ឬប៉ាឡែតទ្រទំនិញដែលផលិតអំពីឈើចាំបាច់ ត្រូវឆ្លងកាត់ការធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មភូតគាមអនាម័យ ដោយអនុលោមតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិស្តីពីវិធានការភូតគាមអនាម័យចំពោះផលិតផលឈើ និងកំណត់សញ្ញាសម្គាល់អន្តរជាតិជាធរមាន។

មាត្រា៦៦ .-

រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលជាម្ចាស់នៃទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យឬម្ចាស់គ្រឹះស្ថាន ត្រូវបង្កលក្ខណៈឱ្យមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ អាចចូលក្នុងគ្រឹះស្ថានផលិតកម្មកសិដ្ឋាន ឃ្លាំងសន្និធិ មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងមធ្យោបាយផ្ទុកគ្រប់ប្រភេទ ដើម្បីបំពេញសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យឬចាត់វិធានការភូតគាមអនាម័យ ដោយអនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់ជាធរមាន។

ម្ចាស់ អ្នកកាន់កាប់ ឬអ្នកទទួលខុសត្រូវចំពោះទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យគ្រប់ប្រភេទ មានកាតព្វកិច្ចអនុវត្តវិធានការបន្ទាន់នៅក្នុងការទប់ស្កាត់ការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃណាមួយនៅពេលដែលបុគ្គលនោះបានឃើញឬបានដឹងថាទំនិញជាកម្មសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ត្រូវបានបំផ្លាញដោយសមាសភាពចង្រៃភូតគាមអនាម័យ។

ម្ចាស់កសិដ្ឋាន ម្ចាស់ដី ឬម្ចាស់គ្រឹះស្ថានទាំងឡាយដែលបានឃើញ ឬសង្ស័យថាអចលនទ្រព្យជាកម្មសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ឬស្ថិតក្រោមសិទ្ធិទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួន មានវត្តមានឬកំពុងយាយីដោយសមាសភាពចង្រៃភូតគាមអនាម័យណាមួយ ត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ជូនអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យដែលនៅជិតបំផុត ដើម្បីជួយអន្តរាគមន៍ចាត់វិធានការភូតគាមអនាម័យជាបន្ទាន់។

មាត្រា៦៧ .-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ មានសិទ្ធិជូនដំណឹងទៅម្ចាស់កសិដ្ឋាន ម្ចាស់ដី ឬម្ចាស់គ្រឹះស្ថានណាមួយ ដើម្បីតម្រូវឱ្យចាត់វិធានការភូតគាមអនាម័យនៅក្នុងបរិវេណអចលនទ្រព្យរបស់ខ្លួន។

ក្នុងករណីម្ចាស់ ឬអ្នកកាន់កាប់អចលនទ្រព្យបដិសេធមិនព្រមអនុវត្តតាមសេចក្ដីជូនដំណឹងដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ចមានសិទ្ធិសាកសួរ និងបញ្ជាក់ជូនម្ចាស់អចលនទ្រព្យនោះអំពីភាពចាំបាច់នៃការអនុវត្តវិធានការភូតគាមអនាម័យដែលត្រូវបំផ្លាញចោលនូវរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យផ្សេងទៀតក្នុងគោលបំណងទប់ស្កាត់ការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃ។

មាត្រា៦៨ .-

ម្ចាស់កសិដ្ឋាន ម្ចាស់ដី ឬម្ចាស់គ្រឹះស្ថាន ត្រូវទទួលបន្ទុកលើការខាតបង់ដោយគ្មានសំណងជួសជុលការខូចខាតចំពោះធនធានរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ ឬទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យផ្សេងទៀតរបស់ខ្លួនដែលត្រូវបំផ្លាញចោលនៅក្នុងការអនុវត្តវិធានការភូតគាមអនាម័យ។

មាត្រា៦៩ .-

នៅពេលដឹកជញ្ជូនទំនិញជាប់បញ្ញត្តិក្នុងករណីជួបគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ឬកញ្ចប់ទំនិញត្រូវបានរហែក ធ្លុះធ្លាយដែលបង្កភាពរាយប៉ាយមកខាងក្រៅនូវទំនិញជាប់បញ្ញត្តិទាំងនោះ ម្ចាស់ឬអ្នកទទួលខុសត្រូវលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន ឬលើទំនិញ ត្រូវជូនព័ត៌មានជាបន្ទាន់ជូនអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យដែលនៅជិតបំផុតឬអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាននៅនឹងកន្លែង ដើម្បីជួយអន្តរាគមន៍និងចាត់វិធានការភូតគាមអនាម័យជាបន្ទាន់។

មាត្រា៧០ .-

ប្រជាជនគ្រប់រូបមានកាតព្វកិច្ចជូនព័ត៌មានឬដំណឹងជាបន្ទាន់ជូនអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យដែលនៅជិតបំផុតឬអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាននៅនឹងកន្លែងករណីមានជួបហេតុការណ៍ដូចខាងក្រោម៖

១- មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនផ្លូវគោកគ្រប់ប្រភេទដែលផ្ទុកនូវទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យដែលបានឆ្លុះឆ្លាយនិងធ្លាក់រាយប៉ាយនៅលើទីតាំងណាមួយក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

២- នាវា កាណូត ទូក ឬមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនផ្លូវទឹកណាមួយដែលផ្ទុកនូវទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យដែលបានឆ្លុះឆ្លាយនិងធ្លាក់ចូលក្នុងដែនទឹកនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៣- យន្តហោះឬមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនផ្លូវអាកាសគ្រប់ប្រភេទដែលបានទម្លាក់នូវទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ ចុះមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា៧១ .-

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវកំណត់ទីកន្លែងសមស្របសម្រាប់ការបង្កើតស្ថានីយភូតគាមចត្តាឡីស័កដើម្បីរក្សាទុកសំណាកទំនិញ រុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ ព្រមទាំងសម្ភារៈនាំចូលផ្សេងៗទៀតសម្រាប់ការធ្វើវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃ ការអង្កេតស្រាវជ្រាវ ការធ្វើតេស្ត ការធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្ម ឬការបំផ្លាញចោល។

មាត្រា៧២ .-

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ សម្របសម្រួលនិងសហការជាមួយក្រសួង ស្ថាប័នជាតិ អង្គការអន្តរជាតិឬតំបន់ដែលពាក់ព័ន្ធ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងវិស័យឯកជន ដើម្បីធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មនូវវិធានការភូតគាមអនាម័យដែលអាចប្រែប្រួលតាមហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃ និងសក្តានុពលផ្ទុះសមាសភាពចង្រៃស្របតាមព្រឹត្តិការណ៍ភូតគាមអនាម័យ។

មាត្រា៧៣ .-

ក្នុងគោលបំណងនៃការគ្រប់គ្រងការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃគ្រប់រូបភាព ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវចេញប្រកាសស្តីពី៖

១- វិធានការទប់ស្កាត់ការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃភូតគាមអនាម័យ និងការលុបបំបាត់សមាសភាពចង្រៃមិនមែនភូតគាមអនាម័យជាប់បញ្ញត្តិ។

២- វិធានការទប់ស្កាត់ការរាលដាលឆ្លង ការនាំចូល និងការលុបបំបាត់សមាសភាពចង្រៃប្រភេទចំណូលថ្មីឈ្លានពាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះនិងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធជាធរមាន។

៣- ការបង្កើតនិងវិធានការថែទាំតំបន់គ្មានសមាសភាពចង្រៃ និងតំបន់មានសមាសភាពចង្រៃកម្រិតទាប។

ជំពូកទី៧
បញ្ជីសមាសភាពចង្រៃនិងការវិនិច្ឆ័យភូតគាមសមាសភាពចង្រៃ

មាត្រា៧៤ .-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ត្រូវសិក្សា រៀបចំ និងចងក្រងបញ្ជីសមាសភាពចង្រៃតាមក្រុមប្រភេទដំណាំឬរុក្ខជាតិតាមតំបន់ដែលរាតត្បាត និងតាមប្រភេទទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ ដោយធ្វើការចាត់ថ្នាក់ជាក្រុមសមាសភាព

ចង្រៃភូតគាមអនាម័យ សមាសភាពចង្រៃមិនមែនភូតគាមអនាម័យជាប់បញ្ញត្តិ និងសមាសភាពចង្រៃបង្កគ្រោះថ្នាក់ ដោយអនុលោមតាមស្តង់ដារនៃអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិ។

បញ្ជីសមាសភាពចង្រៃភូតគាមអនាម័យ សមាសភាពចង្រៃមិនមែនភូតគាមអនាម័យជាប់បញ្ញត្តិ និងសមាសភាពចង្រៃបង្កគ្រោះថ្នាក់ ត្រូវបានប្រើក្នុងការធ្វើវិភាគហានិភ័យទំនិញបម្រុងនាំចូលជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ។

បញ្ជីសមាសភាពចង្រៃក្នុងស្រុក ត្រូវបានរាប់បញ្ចូលបណ្តាសមាសភាពចង្រៃទាំងអស់ដែលយាយីលើគ្រប់ក្រុមប្រភេទដំណាំឬរុក្ខជាតិដែលមានវត្តមាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបានប្រើជាបញ្ជីមូលដ្ឋានសម្រាប់ធ្វើវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃទំនិញបម្រុងនាំចេញពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា៧៥ .-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ត្រូវចងក្រងបញ្ជីឬធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មនៃបញ្ជីសមាសភាពចង្រៃភូតគាមអនាម័យ សមាសភាពចង្រៃមិនមែនភូតគាមអនាម័យជាប់បញ្ញត្តិ សមាសភាពចង្រៃបង្កគ្រោះថ្នាក់ និងសមាសភាពចង្រៃក្នុងស្រុកសម្រាប់ការប្រើជាផ្លូវការនៅក្នុងការគ្រប់គ្រងភូតគាមអនាម័យនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ត្រូវសិក្សាស្រាវជ្រាវតាមការធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្ម និងការធ្វើវិនិច្ឆ័យភូតគាមសមាសភាពចង្រៃ ដោយផ្តោតទៅលើការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មប្រភេទសមាសភាពចង្រៃដែលមានវត្តមានថ្មីៗនៅក្នុងការគ្រប់គ្រងភូតគាមអនាម័យក្នុងនោះត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះសមាសភាពចង្រៃប្រភេទចំណូលថ្មីឈ្លានពានដែលត្រូវចាត់ថ្នាក់ក្នុងបញ្ជីសមាសភាពចង្រៃគ្រោះថ្នាក់។

បញ្ជីសមាសភាពចង្រៃរួមជាមួយផ្នែកបច្ចុប្បន្នកម្ម ត្រូវផ្សព្វផ្សាយឱ្យបានទូលំទូលាយចំពោះអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី ខេត្ត ម្ចាស់កសិដ្ឋាន សហគមន៍កសិកម្ម និងអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតជាផ្នែកមួយសម្រាប់ការអប់រំ ការបណ្តុះបណ្តាល និងការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងជាសាធារណៈ។

មាត្រា៧៦ .-

ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការចងក្រងបញ្ជីសមាសភាពចង្រៃនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ សម្របសម្រួលនិងសហការជាមួយក្រសួង ស្ថាប័ន និងគ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីប្រមូលទិន្នន័យនិងសំណាកសមាសភាពចង្រៃលើគ្រប់ក្រុមប្រភេទដំណាំឬរុក្ខជាតិនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវបង្កើតបណ្ណាល័យសមាសភាពចង្រៃ ដើម្បីប្រមូលទុកសំណាកសមាសភាពចង្រៃគ្រប់ប្រភេទសម្រាប់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងប្រើជាសំណាកផ្ទៀងផ្ទាត់ក្នុងការវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃ។

មាត្រា៧៧ .-

បញ្ជីសមាសភាពចង្រៃសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងភូតគាមអនាម័យនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា៧៨ .-

ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការគ្រប់គ្រងភូតគាមអនាម័យប្រកបដោយលក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវបង្កើតមណ្ឌលនិងអនុមណ្ឌលវិនិច្ឆ័យភូតគាមសមាសភាពចង្រៃស្ថិតក្រោមអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យដូចខាងក្រោម៖

១- មណ្ឌលវិនិច្ឆ័យភូតគាមសមាសភាពចង្រៃដែលមានមុខងារជាមន្ទីរពិសោធន៍ ក្នុងការកំណត់អត្តសញ្ញាណកម្ម និងធ្វើវិនិច្ឆ័យភូតគាមសមាសភាពចង្រៃនៅថ្នាក់ជាតិ ស្របតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិនៃវិធានការភូតគាមអនាម័យ។

២- អនុមណ្ឌលវិនិច្ឆ័យភូតគាមសមាសភាពចង្រៃដែលត្រូវបង្កើតឡើងនៅគ្រប់ការិយាល័យសាខាភូតគាមអនាម័យប្រចាំតំបន់ដែលមានសក្តានុពលរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃ។

មាត្រា៧៩ .-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ គឺជាអង្គភាពមានសមត្ថកិច្ចតែមួយគត់ដែលទទួលខុសត្រូវនិងមានសិទ្ធិក្នុងការផ្ញើសំណាកសមាសភាពចង្រៃចេញទៅក្រៅប្រទេសដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណកម្ម ឬកំណត់អត្តសញ្ញាណកម្មឡើងវិញ និងធ្វើវិនិច្ឆ័យសមាសភាពចង្រៃ។

ជំពូកទី៨
ការស្រាវជ្រាវនិងការពង្រឹងសមត្ថភាពការការពាររុក្ខជាតិ និងភូតគាមអនាម័យ

មាត្រា៨០ .-

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវគាំទ្រនិងជំរុញការអនុវត្តកម្មវិធីស្រាវជ្រាវនិងការពង្រឹងសមត្ថភាពភូតគាមអនាម័យដូចខាងក្រោម៖

១- ការស្រាវជ្រាវប្រព័ន្ធមូលដ្ឋានទិន្នន័យភូតគាមអនាម័យ។

២- ការស្រាវជ្រាវអំពីសមាសភាពចង្រៃ ការវិភាគហានិភ័យ និងការចាត់វិធានការភូតគាមអនាម័យ។

៣- ការស្រាវជ្រាវអំពីហានិភ័យគ្រោះថ្នាក់នៅក្នុងការអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិនិងវិធានការភូតគាមអនាម័យ។

៤- ការពង្រឹងសមត្ថភាពភូតគាមអនាម័យនិងការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបច្ចេកទេសសម្រាប់ការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ។

៥- ការពង្រឹងសមត្ថភាពធនធានមនុស្សនិងការលើកកម្ពស់គុណវុឌ្ឍិរបស់មន្ត្រីជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ។

៦- ការផ្សព្វផ្សាយអប់រំនិងការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងជាសាធារណៈស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិ និងភូតគាមអនាម័យ។

៧- ការងារស្រាវជ្រាវផ្សេងទៀតនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការពង្រឹងសមត្ថភាពភូតគាមអនាម័យ។

មាត្រា៨១ .-

រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលមានលក្ខណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ និងមានវិជ្ជាជីវៈជំនាញដែលបានទទួលស្គាល់ស្របតាមច្បាប់ជាធរមាន មានសិទ្ធិស្នើសុំផ្តល់សេវាកម្មភូតគាមអនាម័យឬផ្តល់សេវាកម្មអន្តរាគមន៍ពាក់ព័ន្ធវិធានការភូតគាមអនាម័យដូចខាងក្រោម៖

- សេវាកម្មប្រព្រឹត្តិកម្មភូតគាមអនាម័យគ្រប់ប្រភេទ
- ការបង្កើតមន្ទីរពិសោធន៍និងស្ថានីយពិសោធន៍
- អ្នកស្រាវជ្រាវ អ្នកធ្វើវិភាគ អ្នកធ្វើពិសោធន៍ បុគ្គលិកបច្ចេកទេស
- សេវាកម្មផ្សេងទៀតក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃវិធានការភូតគាមអនាម័យ ដោយអនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលធ្វើសេវាកម្មភូតគាមអនាម័យពាក់ព័ន្ធដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ ត្រូវមានលិខិតអនុញ្ញាតដែលចេញដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌតម្រូវស្របតាមនីតិវិធីនិងបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

មន្ទីរពិសោធន៍និងស្ថានីយពិសោធន៍ ត្រូវមានការទទួលស្គាល់ពីគ្រឹះស្ថានជាតិឬអន្តរជាតិសម្រាប់ផ្តល់ការទទួលស្គាល់ស្របតាមច្បាប់ជាធរមាន។

អ្នកស្រាវជ្រាវ អ្នកធ្វើវិភាគ អ្នកធ្វើពិសោធន៍ បុគ្គលិកបច្ចេកទេស ត្រូវមានការទទួលស្គាល់ដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

នីតិវិធីនិងលក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងការផ្តល់សេវាកម្មភូតគាមអនាម័យ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

ជំពូកទី៩
មូលនិធិបន្ទាន់សម្រាប់ការការពាររុក្ខជាតិ និងភូតគាមអនាម័យ

មាត្រា៨២ .-

ត្រូវបង្កើតមូលនិធិបន្ទាន់សម្រាប់ការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យដែលស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីប្រើក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការគាំទ្រវិធានការការពាររុក្ខជាតិនិងវិធានការភូតគាមអនាម័យ។

ការគ្រប់គ្រងនិងចាត់ចែងមូលនិធិបន្ទាន់សម្រាប់ការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

មាត្រា៨៣ .-

មូលនិធិបន្ទាន់សម្រាប់ការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ មានប្រភពចំណូលដូចខាងក្រោម៖

១- វិភាគទានផ្សេងៗពីរាជរដ្ឋាភិបាល។

២- គម្រោងជំនួយពីប្រភពនានា។

៣- ប្រាក់ចំណូលសេវាសាធារណៈមួយផ្នែកក្នុងការគ្រប់គ្រងការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ។

៤- ប្រាក់ពិន័យមួយផ្នែកដែលបានមកពីការជំរុញការអនុវត្តច្បាប់នេះ។

៥- ប្រភពហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀត។

មាត្រា៨៤ .-

មូលនិធិបន្ទាន់សម្រាប់ការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ អាចប្រើចំពោះតែសកម្មភាពដូចខាងក្រោម៖

១- វិធានការបន្ទាន់ឥតគ្រោងទុកសម្រាប់យុទ្ធនាការជាក់លាក់ ក្នុងការទប់ស្កាត់ការរាលដាលឆ្លងការផ្ទុះឡើងសមាសភាពចង្រៃ ការកម្ចាត់ឬការលុបបំបាត់ការរាតត្បាតពីសំណាក់សមាសភាពចង្រៃ។

២- ការស្រាវជ្រាវអំពីសមាសភាពចង្រៃជាក់លាក់និងការវិភាគហានិភ័យ។

៣- ការបង្កើតតំបន់គ្មានសមាសភាពចង្រៃនិងការថែទាំ។

៤- ការគ្រប់គ្រងស្ថានភាពជាក់លាក់នៃតំបន់ផ្ទុះឡើងសមាសភាពចង្រៃឬតំបន់ហាមឃាត់។

៥- ចលនាផ្សព្វផ្សាយនិងលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងជាសាធារណៈសម្រាប់ករណីជាក់លាក់នៃការរាលដាលឆ្លងឬការផ្ទុះឡើងនៃសមាសភាពចង្រៃ។

៦- ការបំពេញភារកិច្ចអន្តរជាតិរបស់អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការអនុវត្តអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិ។

៧- សកម្មភាពគាំទ្រចាំបាច់ផ្សេងទៀតដែលសម្រេចដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

ជំពូកទី១០

ការគ្រប់គ្រងព័ត៌មានភូតគាមអនាម័យនិងការផ្សព្វផ្សាយ

មាត្រា៨៥ .-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យមានតួនាទីជាសមត្ថកិច្ចជាតិតែមួយគត់ក្នុងការគ្រប់គ្រងព័ត៌មានភូតគាមអនាម័យដែលត្រូវចាត់ទុកថាជាព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធចំពោះផលប្រយោជន៍ជាតិ។

មាត្រា៨៦ .-

រាល់ការផ្សព្វផ្សាយ ការធ្វើបង្ហាញ ឬការផ្សព្វផ្សាយតាមរូបភាពផ្សេងទៀតអំពីការអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិឬវិធានការភូតគាមអនាម័យ អំពីការប្រើផលិតផលការពាររុក្ខជាតិ និងផលិតផលផ្សេងទៀតដែលមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិឬវិធានការភូតគាមអនាម័យ ត្រូវឆ្លងកាត់ការពិនិត្យ ការសិក្សាលើទិដ្ឋភាពបច្ចេកទេស និងការទទួលយកសេចក្តីវាយតម្លៃពីអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ។

មាត្រា៨៧ .-

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវជំរុញការអនុវត្តកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយអប់រំនិងការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងជាសាធារណៈក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យនៅក្នុងផលិតកម្មកសិកម្ម និងក្នុងពាណិជ្ជកម្មរុក្ខជាតិ និងផលិតផលរុក្ខជាតិនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ត្រូវអនុវត្តការងារផ្សព្វផ្សាយឱ្យបានទូលំទូលាយ ណែនាំការងារអនុវត្ត និងការបញ្ច្រាបបច្ចេកទេសការពាររុក្ខជាតិដល់ប្រជាកសិករ ម្ចាស់កសិដ្ឋាន និងសហគមន៍មូលដ្ឋាននូវរាល់វិធានការបង្ការនិងកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃដែលបំផ្លាញរុក្ខជាតិនិងដំណាំ និងបង្ការខាតបង់នៅក្នុងប្រព័ន្ធផលិតកម្មកសិកម្ម។

មាត្រា៨៨ .-

នីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រងព័ត៌មានភូតគាមអនាម័យនិងការផ្សព្វផ្សាយពាក់ព័ន្ធវិធានការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

ជំពូកទី១១
ភាតព្វកិច្ចប្រតិបត្តិករ

មាត្រា៨៩ .-

រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលធ្វើប្រតិបត្តិការក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃប្រព័ន្ធវិធានការការពាររុក្ខជាតិ និងវិធានការភូតគាមអនាម័យឬដែលធ្វើសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យផ្សេងទៀត ត្រូវទទួលខុសត្រូវលើរាល់សកម្មភាពរបស់ខ្លួន និងត្រូវបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់គ្រប់សកម្មភាពអប់រំណែនាំ ត្រួតពិនិត្យ និងអនុវត្ត ច្បាប់របស់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ច ដោយអនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

មាត្រា៩០ .-

ប្រតិបត្តិករត្រូវចុះក្នុងសៀវភៅកំណត់ត្រាសេវាកម្មការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យនូវរាល់ព័ត៌មាននិងទិន្នន័យពាក់ព័ន្ធប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួន អំពីសេវាកម្មការពាររុក្ខជាតិឬសេវាកម្មភូតគាមអនាម័យដែលបានអនុវត្ត ប្រភេទផលិតផលការពាររុក្ខជាតិដែលប្រើ និងវិធានសុវត្ថិភាពដែលបានអនុវត្តនៅក្នុងប្រតិបត្តិការផ្តល់សេវាកម្មពាក់ព័ន្ធក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ សម្រាប់ការតាមដាននិងការត្រួតពិនិត្យរបស់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ច។

គំរូនៃសៀវភៅកំណត់ត្រាសេវាកម្មការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ត្រូវកំណត់ដោយអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា៩១ .-

ប្រតិបត្តិករដែលកាន់កាប់លិខិតអនុញ្ញាតធ្វើសេវាកម្មក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃប្រព័ន្ធវិធានការការពាររុក្ខជាតិនិងវិធានការភូតគាមអនាម័យពាក់ព័ន្ធក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ មានកាតព្វកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- ត្រូវអនុវត្តតាមបទបញ្ជា លក្ខខណ្ឌ និងរយៈពេលសុពលភាពដែលកំណត់ក្នុងលិខិតអនុញ្ញាត
- ទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខច្បាប់នេះលើរាល់ប្រតិបត្តិការរបស់សាខាចំណុះនិងសកម្មភាពរបស់និយោជិតរបស់ខ្លួនចំពោះអំពើល្មើស ឬការរំលោភលើបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះដែលកើតចេញពីប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធ
- ទទួលខុសត្រូវចំពោះការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃឬចំពោះហានិភ័យគ្រោះថ្នាក់ផ្សេងទៀតដែលកើតឡើងនៅក្នុងប្រតិបត្តិការផ្តល់សេវាកម្មការពាររុក្ខជាតិឬភូតគាមអនាម័យ
- ត្រូវមានបុគ្គលិកបច្ចេកទេសដែលមានការទទួលស្គាល់ដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទដើម្បីទទួលខុសត្រូវជាអចិន្ត្រៃយ៍លើក្របខ័ណ្ឌបច្ចេកទេស ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ
- ត្រូវស្នើសុំការយល់ព្រមជាមុនចំពោះការផ្ទេរសិទ្ធិកាន់កាប់លិខិតអនុញ្ញាតពាក់ព័ន្ធ
- អនុវត្តបទបញ្ជាពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា៩២ .-

រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលស្នើសុំធ្វើប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធការធ្វើសេវាកម្ម និងធ្វើប្រតិបត្តិការផ្សេងៗទៀត ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃប្រព័ន្ធវិធានការការពាររុក្ខជាតិនិងវិធានការភូតគាមអនាម័យក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ មានកាតព្វកិច្ចបង់កម្រៃសេវាសាធារណៈតាមករណីស្នើសុំនីមួយៗ។

កម្រៃសេវាសាធារណៈតាមប្រភេទប្រតិបត្តិការនិងតាមប្រភេទសេវាកម្មការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរវាងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

ជំពូកទី១២
មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ
និងការជំរុញការអនុវត្តច្បាប់

មាត្រា៩៣ .-

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវជំរុញការអនុវត្តច្បាប់នេះតាមរយៈអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ដើម្បីជានាការពារទប់ស្កាត់និងលុបបំបាត់ការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃគ្រប់ប្រភេទ និងសារជាតុពុលក្នុងផលិតផលកសិកម្មនិងគ្រឿងអាហារដែលមានប្រភពពីរុក្ខជាតិ។

មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យនៃអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ត្រូវបានទទួលការតែងតាំងដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ តាម[illegible]ជំនាញវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួន ដើម្បីបំពេញតួនាទីនិងភារកិច្ចក្នុងការជំរុញការអនុវត្តច្បាប់នេះ។

មាត្រា៩៤.-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ មានសមត្ថកិច្ចតាមដានស្រាវជ្រាវ និងត្រួតពិនិត្យនូវរាល់សកម្មភាពដែលពាក់ព័ន្ធធនធានរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យផ្សេងទៀតនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចសាមី ដើម្បីបង្ការទប់ស្កាត់ការរាលដាលឆ្លងនិងការរាតត្បាតសមាសភាពចង្រៃ លុបបំបាត់ហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃ និងជំរុញការអនុវត្តច្បាប់នេះ នៅតាមទីកន្លែងដូចខាងក្រោម៖

- ការិយាល័យសាខាភូតគាមអនាម័យប្រចាំតំបន់និងស្ថានីយភូតគាមចត្តាឡីស័ក
- តំបន់គម្របរុក្ខជាតិ តំបន់ផលិតកម្មកសិកម្ម បរិវេណកសិដ្ឋាន មណ្ឌលលំនៅឋាន សួនរុក្ខជាតិគ្រប់ប្រភេទដែលអនុវត្តផលិតកម្មដំណាំ ឬរុក្ខជាតិលម្អ
- កន្លែងទិញ លក់ ធ្វើសន្និធិផលិតផលការពាររុក្ខជាតិគ្រប់ប្រភេទ ទំនិញជារុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យផ្សេងទៀត
- គ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវ មន្ទីរពិសោធន៍ ស្ថានីយពិសោធន៍ និងគ្រឹះស្ថានធ្វើសេវាកម្មដែលពាក់ព័ន្ធវិធានការការពាររុក្ខជាតិ និងវិធានការភូតគាមអនាម័យ
- ទីតាំងចំណតមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនគ្រប់រូបភាព និងមធ្យោបាយផ្ទុកទំនិញរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យផ្សេងទៀត
- ទីកន្លែងផ្សេងទៀត នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលមានសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងធនធានរុក្ខជាតិនិងផលិតផលរុក្ខជាតិ ឬទីកន្លែងដែលមានហានិភ័យ ឬសង្ស័យថាមានហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃឬសង្ស័យថាមានបទល្មើសពាក់ព័ន្ធដូចមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ។

មាត្រា៩៥.-

នៅក្នុងប្រតិបត្តិការជំរុញការអនុវត្តច្បាប់ មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យមានសិទ្ធិនិងភារកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

១- តម្រូវឱ្យរូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលធ្វើសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យផ្សេងទៀត ផ្តល់ព័ត៌មាននិងបង្ហាញវិញ្ញាបនបត្រ លិខិតអនុញ្ញាត និងឯកសារពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងសកម្មភាពរបស់ខ្លួន។

២- ដកយកសំណាកផលិតផលការពាររុក្ខជាតិ វត្ថុវិភាគរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យផ្សេងទៀត ដើម្បីសិក្សាវាយតម្លៃផ្នែកបច្ចេកទេសនិងធ្វើវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃ។

៣- ដកហូតជាបណ្តោះអាសន្ននូវវិញ្ញាបនបត្រ លិខិតអនុញ្ញាត ឬឯកសារពាក់ព័ន្ធ និងឃាត់ទុកវត្ថុតាង ក្នុងករណីអ្នកកាន់វិញ្ញាបនបត្រឬលិខិតអនុញ្ញាតនោះ ប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងច្បាប់នេះ។

៤- ចាត់វិធានការផ្អាកជាបណ្តោះអាសន្នរាល់សកម្មភាពពាក់ព័ន្ធក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិ និងវិធានការភូតគាមអនាម័យ។

៥- បំពេញសំណុំបែបបទនៃករណីបទល្មើស ចាត់វិធានការដោះស្រាយបទល្មើសស្របតាមច្បាប់នេះ និងក្រងសំណុំរឿងនៃបទល្មើស ដើម្បីបញ្ជូនទៅតុលាការតាមនីតិវិធី។

៦- បំពេញភារកិច្ចផ្សេងទៀតក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការជំរុញការអនុវត្តច្បាប់នេះ។

មាត្រា៩៦ .-

មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ ត្រូវបានផ្តល់នីតិសម្បទាឱ្យពិនិត្យបទល្មើសដែលមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ ដោយត្រូវអនុវត្តស្របតាមក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ការផ្តល់នីតិសម្បទាចំពោះមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរវាងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា៩៧ .-

ក្នុងពេលប្រតិបត្តិការអនុវត្តច្បាប់ មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យត្រូវស្លៀកពាក់ឯកសណ្ឋាន មានសញ្ញាសម្គាល់ និងសញ្ញាសក្តិ ដោយភ្ជាប់ជាមួយលិខិតបញ្ជាបេសកកម្មរបស់អង្គភាពមានសមត្ថកិច្ចទទួលបន្ទុកជំរុញការអនុវត្តច្បាប់នេះ និងមានសិទ្ធិស្នើសុំកម្លាំងជំនួយពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធដើម្បីចូលរួមបេសកកម្ម។

ឯកសណ្ឋាន សញ្ញាសម្គាល់ និងសញ្ញាសក្តិរបស់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

មាត្រា៩៨ .-

ក្នុងពេលប្រតិបត្តិការអនុវត្តច្បាប់ ក្នុងករណីមានភស្តុតាងជាក់ស្តែង ឬតាមរយៈលទ្ធផលនៃការវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃចំពោះរាល់សកម្មភាព និងប្រតិបត្តិការដែលបង្កហានិភ័យនៃការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃ មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ចមានសិទ្ធិចាត់វិធានការផ្អាកបណ្តោះអាសន្នចំពោះសកម្មភាព ឬប្រតិបត្តិការនោះ ដើម្បីធ្វើរបាយការណ៍ជាបន្ទាន់ និងស្នើសុំសេចក្តីសម្រេចរបស់ប្រធានអង្គភាពមានសមត្ថកិច្ចសាមី។

ផ្អែកតាមស្ថានភាពនិងទំហំនៃហានិភ័យចំពោះមុខ មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យមានសិទ្ធិចាត់វិធានការភូតគាមអនាម័យនៅនឹងកន្លែងរួមមាន ការធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃ ការបំផ្លាញចោល ការប្រកាសជាទំនិញដែលមិនអាចលក់ចែកចាយបាន តាមការចាំបាច់។

មាត្រា៩៩ .-

នៅក្នុងប្រតិបត្តិការជំរុញការអនុវត្តច្បាប់នេះ ក្នុងករណីមិនស្គាល់អត្តសញ្ញាណជនល្មើស មន្ត្រីជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ត្រូវស្នើសុំព្រះរាជអាជ្ញាមានសមត្ថកិច្ចដើម្បីបំផ្លាញចោលវត្ថុតាងដែលមានហានិភ័យ ស្របតាមវិធានការភូតគាមអនាម័យ ឬរឹបអូសវត្ថុតាងនៃបទល្មើសជាសម្បត្តិរដ្ឋ ស្របតាមក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

រាល់ការចំណាយលើការចាត់វិធានការភូតគាមអនាម័យលើវត្ថុតាងនៃបទល្មើសជាបន្ទុករបស់រដ្ឋ។

មាត្រា១០០ .-

បុគ្គលណាដែលមិនសុខចិត្តចំពោះវិធានការណាមួយរបស់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ច មានសិទ្ធិធ្វើលិខិតតវ៉ាជាផ្លូវការជូនក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទនៅក្នុងរយៈពេល៣០(សាមសិប)ថ្ងៃ ដោយគិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទទទួលកំណត់ហេតុត្រួតពិនិត្យរបស់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ច។

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវចាត់តាំងយន្តការស្រាវជ្រាវចំពោះករណីតវ៉ាលើការចាត់វិធានការរបស់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ និងត្រូវចេញសេចក្ដីសម្រេចលើករណីតវ៉ានោះនៅក្នុងរយៈពេលមិនលើសពី៦០(ហុកសិប)ថ្ងៃ ដោយគិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទទទួលលិខិតតវ៉ា។

ក្នុងករណីបុគ្គលនោះមិនសុខចិត្តចំពោះសេចក្ដីសម្រេចរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បុគ្គលនោះមានសិទ្ធិធ្វើលិខិតតវ៉ាទៅយន្តការផ្សេងទៀតរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលឬធ្វើបណ្ដឹងទៅតុលាការតាមនីតិវិធី។

មាត្រា១០១ .-

ក្នុងករណីរូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលធ្វើប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃវិធានការការពាររុក្ខជាតិនិងវិធានការភូតគាមអនាម័យ ដោយបង្កការរាលដាលឆ្លង និងការរាតត្បាតពីសមាសភាពចង្រៃដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់ចំពោះប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ប្រព័ន្ធក្សេត្របរិស្ថានរួមនៃតំបន់ផលិតកម្មកសិកម្មនិងនាំមកនូវផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរដល់ប្រយោជន៍សាធារណៈនិងសហគមន៍មូលដ្ឋាន ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទមានសិទ្ធិធ្វើបណ្ដឹងទាមទារសំណងចំពោះបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តល្មើស។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវវាយតម្លៃចំពោះផលប៉ះពាល់និងទំហំនៃការខូចខាត សម្រាប់ការទាមទារសំណងចំពោះបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តល្មើស ឬក្នុងករណីចាំបាច់ត្រូវមានការចូលរួមវាយតម្លៃដោយតំណាងអន្តរក្រសួងពាក់ព័ន្ធតាមសំណើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

ចំណាយលើដំណើរការវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់និងទំហំនៃការខូចខាត គឺជាបន្ទុករបស់រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តល្មើស ដោយត្រូវរួមបញ្ចូលនៅក្នុងប្រាក់សំណងការខូចខាតដែលត្រូវទាមទារ។

មាត្រា១០២ .-

នីតិវិធីនិងសំណុំបែបបទសម្រាប់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យប្រើនៅក្នុងការអនុវត្តច្បាប់ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

ជំពូកទី១៣

ទោសប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា១០៣ .-

ទណ្ឌកម្មនៅក្នុងច្បាប់នេះ រួមមានទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាល និងទណ្ឌកម្មព្រហ្មទណ្ឌ។

ទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាល រួមមាន៖

- ការព្រមានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ
- ការព្យួរ ការដកហូតលិខិតអនុញ្ញាត វិញ្ញាបនបត្រ ឬឯកសារពាក់ព័ន្ធដែលបានចេញក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ
- ការផ្អាកអាជីវកម្មជាបណ្ដោះអាសន្ន។

ទណ្ឌកម្មព្រហ្មទណ្ឌ រួមមាន៖
- ពិន័យអន្តរការណ៍
- ពិន័យជាប្រាក់
- ទោសដាក់ពន្ធនាគារ។

មាត្រា១០៤ .-

ការព្រមានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ការព្យួរ ការដកហូតវិញ្ញាបនបត្រឬលិខិតអនុញ្ញាតឬឯកសារពាក់ព័ន្ធ ជាសមត្ថកិច្ចរបស់អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

ការពិន័យអន្តរការណ៍ចំពោះអំពើល្មើសដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា១០៦ មាត្រា១០៧ និងមាត្រា១០៨នៃច្បាប់នេះ ជាសមត្ថកិច្ចរបស់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យនៃអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

ការបង់ប្រាក់ពិន័យអន្តរការណ៍នាំឱ្យរំលត់បណ្តឹងអាជ្ញា។ ករណីជនល្មើសមិនព្រមបង់ប្រាក់ពិន័យអន្តរការណ៍ មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ច ត្រូវកសាងសំណុំរឿងបញ្ជូនទៅតុលាការមានសមត្ថកិច្ចតាមនីតិវិធី។

បែបបទនិងនីតិវិធីនៃការពិន័យអន្តរការណ៍ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរវាងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌។

ការបង់ប្រាក់ពិន័យអន្តរការណ៍ ការគ្រប់គ្រងបង្កាន់ដៃពិន័យអន្តរការណ៍ និងការចាត់ចែងប្រាក់ចំណូលដែលបានពីការពិន័យអន្តរការណ៍ចំពោះអំពើល្មើសដូចមានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរវាងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា១០៥ .-

ត្រូវព្រមានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ចំពោះរូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលធ្វើសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យផ្សេងទៀត ដែលប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយក្នុងចំណោមអំពើដូចខាងក្រោម៖

១- មិនបានរាយការណ៍ឬជូនដំណឹងបន្ទាន់មកអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ចដែលនៅជិតបំផុត អំពីករណីកើតមានវត្តមានសមាសភាពចង្រៃឬការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃ ឬការផ្ទុះឡើងសមាសភាពចង្រៃលើរុក្ខជាតិ និងធនធានរុក្ខជាតិនៅក្នុងកសិដ្ឋានសាមី ដោយទុកឱ្យបង្កការរាលដាលឆ្លង ការបំផ្លាញ ឬការខូចខាតផលប្រយោជន៍សាធារណៈឬផលប្រយោជន៍របស់ជនដទៃនៅក្នុងមូលដ្ឋានសាមី។

២- បដិសេធមិនអនុវត្តតាមការអប់រំណែនាំរបស់អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ច ស្តីពីគោលការណ៍សម្រាប់វិធានការការពាររុក្ខជាតិឬ [illegible] ឬចូលរួមចលនាមហាជនក្នុងមូលដ្ឋាន ដើម្បីសហការចាត់វិធានការទប់ស្កាត់ការរាលដាល និងកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃដែលបំផ្លាញរុក្ខជាតិនិងធនធានរុក្ខជាតិនៅក្នុងមូលដ្ឋានសាមី។

៣- បដិសេធមិនព្រមអនុវត្តតាមសេចក្តីជូនដំណឹងរបស់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ចដែលតម្រូវឱ្យចាត់វិធានការបន្ទាន់ដើម្បីទប់ស្កាត់ការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃ កម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃ ឬអនុវត្តវិធានការភូតគាមអនាម័យក្នុងកសិដ្ឋានរបស់ខ្លួន។

៤- បដិសេធមិនព្រមឆ្លើយសំណួរ ឬមិនបង្កលក្ខណៈចំពោះការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ ឬមិនសហការក្នុងការអនុវត្តវិធានការភូតគាមអនាម័យឬការបំពេញភារកិច្ចអនុវត្តច្បាប់របស់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ច។

៥- មិនអនុវត្តកាតព្វកិច្ចជាម្ចាស់ធនធានរុក្ខជាតិ ម្ចាស់ទីតាំងគ្រប់ប្រភេទដែលពាក់ព័ន្ធរុក្ខជាតិនិងផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យដែលត្រូវអនុវត្តវិធានការភូតគាមអនាម័យ ស្របតាមច្បាប់នេះ។

ក្នុងករណីមិនរាងចាល រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តអំពើខាងលើ អាចត្រូវព្យួរ ឬដកហូត ឬលុបចោលលិខិតអនុញ្ញាត ឬវិញ្ញាបនបត្រ ឬឯកសារពាក់ព័ន្ធដែលបានចេញក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

មាត្រា១០៦ .-

ត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍ពី១ ០០០ ០០០(មួយលាន)រៀល ទៅ៥ ០០០ ០០០(ប្រាំលាន)រៀល ចំពោះរូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយក្នុងចំណោមអំពើដូចខាងក្រោម៖

១- គ្មានសៀវភៅកំណត់ត្រាសេវាកម្មការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យឬគ្មានកំណត់ត្រាអំពីសកម្មភាព ឬទិន្នន័យពាក់ព័ន្ធនឹងប្រតិបត្តិការសេវាកម្មដែលតម្រូវដោយច្បាប់នេះ។

២- មិនអនុវត្តកាតព្វកិច្ចជាប្រតិបត្តិករដូចខាងក្រោម៖

២.១- មិនអនុវត្តលក្ខខណ្ឌ បទបញ្ជា និងរយៈពេលសុពលភាពដែលកំណត់ក្នុងវិញ្ញាបនបត្រឬលិខិតអនុញ្ញាត។

២.២- មិនបានស្នើសុំការយល់ព្រមជាមុនចំពោះការផ្ទេរសិទ្ធិកាន់កាប់វិញ្ញាបនបត្រ ឬលិខិតអនុញ្ញាតពាក់ព័ន្ធ។

២.៣- មិនទទួលខុសត្រូវលើរាល់ប្រតិបត្តិការរបស់សាខាចំណុះនិងសកម្មភាពរបស់និយោជិតរបស់ខ្លួនដែលបង្កឱ្យមានអំពើល្មើសឬការរំលោភលើបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

២.៤- មិនទទួលខុសត្រូវចំពោះការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃឬចំពោះហានិភ័យគ្រោះថ្នាក់ផ្សេងទៀតដែលកើតឡើងនៅក្នុងប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធ។

២.៥- គ្មានបុគ្គលិកបច្ចេកទេសដែលមានការទទួលស្គាល់ ដើម្បីទទួលខុសត្រូវជា អចិន្ត្រៃយ៍លើក្របខ័ណ្ឌបច្ចេកទេសក្នុងប្រតិបត្តិការផ្តល់សេវាកម្មពាក់ព័ន្ធ។

៣- មិនបានជូនដំណឹងឬធ្វើសេចក្តីប្រកាសជូនមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ចនៅច្រកទ្វារពាក់ព័ន្ធ អំពីការនាំចូល ការនាំចេញ ឬការដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់នូវទំនិញរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យផ្សេងទៀត។

ក្នុងករណីទទួលនូវការពិន័យអន្តរការណ៍ម្តងរួចហើយនៅតែបន្តប្រព្រឹត្តល្មើសដូចមានចែងក្នុងចំណុចទី១ខាងលើនេះ ត្រូវទទួលការពិន័យអន្តរការណ៍ទ្វេដងនៃប្រាក់ពិន័យអន្តរការណ៍

ក្នុងករណីរូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌខាងលើមិនរាងចាល មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ ត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ជូនអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងស្នើសុំសេចក្តីសម្រេចក្នុងការព្យួរ ឬការដកហូត លិខិតអនុញ្ញាត ឬវិញ្ញាបនបត្រ។

មាត្រា១០៧.-

ត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍ពី៥ ០០០ ០០០(ប្រាំលាន)រៀល ទៅ១០ ០០០ ០០០(ដប់លាន)រៀល ចំពោះរូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលណាដែលប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយក្នុងចំណោមអំពើដូចខាងក្រោម៖

១- ធ្វើសេវាកម្មការពាររុក្ខជាតិឬសេវាកម្មភូតគាមអនាម័យដោយគ្មានលិខិតអនុញ្ញាតក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

២- ធ្វើការកាន់កាប់ផលិតផលការពាររុក្ខជាតិឬធ្វើសេវាកម្មការពាររុក្ខជាតិឬសេវាកម្មភូតគាមអនាម័យដោយប្រើផលិតផលការពាររុក្ខជាតិដែលមិនបានឆ្លងកាត់ដំណើរការសិក្សា វាយតម្លៃ ឬគ្មានសេចក្តីវាយតម្លៃរបស់អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ច។

៣- ជួលប្រើសេវាកម្មឬធ្វើការដឹកជញ្ជូនដោយផ្ទាល់នូវទំនិញ រុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យផ្សេងទៀតដោយល្មើសនឹងវិធានការភូតគាមអនាម័យនិងបទបញ្ជាហាមឃាត់នៅក្នុងតំបន់ដែលបានប្រកាសជាតំបន់រាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃឬតំបន់ហាមឃាត់។

៤- ជួល ប្រើសេវាកម្ម ឬធ្វើការផ្សព្វផ្សាយដោយផ្ទាល់អំពីការអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិ ឬវិធានការភូតគាមអនាម័យអំពីការប្រើផលិតផលការពាររុក្ខជាតិនិងផលិតផលផ្សេងទៀតដែលមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិ ដោយគ្មានសេចក្តីវាយតម្លៃរបស់អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ ឬល្មើសនឹងលក្ខខណ្ឌតម្រូវក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

៥- មិនព្រមបញ្ឈប់ប្រតិបត្តិការផ្តល់សេវាកម្មពាក់ព័ន្ធ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃប្រព័ន្ធវិធានការការពាររុក្ខជាតិនិងវិធានការភូតគាមអនាម័យដោយល្មើសនឹងសេចក្តីសម្រេចផ្អាកជាបណ្តោះអាសន្នរបស់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ច។

៦- ធ្វើចរាចរណ៍រុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យដែលសំបកវេចខ្ចប់ឬមធ្យោបាយផ្ទុកទំនិញដាច់ខ្សែសុវត្ថិភាព ដោយគ្មានការអនុញ្ញាតការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ និងការចាត់វិធានការភូតគាមអនាម័យឡើងវិញពីមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ច។

៧- ជួល ប្រើសេវាកម្ម ឬដឹកជញ្ជូនដោយផ្ទាល់នូវទំនិញរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ ដោយគេចវេសពីការបំពេញកាតព្វកិច្ចក្នុងការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ បន្ទាប់ពីបានទទួលវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យ។

៨- ដួល ប្រើសេវាកម្ម ឬដឹកជញ្ជូនដោយផ្ទាល់នូវទំនិញរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យដែលបង្កការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃភូតគាមអនាម័យ ឬសមាសភាពចង្រៃគ្រោះថ្នាក់នៅតាមផ្លូវដឹកជញ្ជូន។

ក្នុងករណីទទួលនូវការពិន័យអន្តរការណ៍ម្តងរួចហើយនៅតែបន្តប្រព្រឹត្តល្មើសដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ខាងលើនេះ ត្រូវទទួលការពិន័យអន្តរការណ៍ទ្វេដងនៃប្រាក់ពិន័យអន្តរការណ៍លើកទី១។

ក្នុងករណីរូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌខាងលើមិនរាងចាល មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ ត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ជូនអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងស្នើសុំសេចក្តីសម្រេចក្នុងការព្យួរ ឬការដកហូត លិខិតអនុញ្ញាត ឬវិញ្ញាបនបត្រ។

មាត្រា១០៨.-

ត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍ពី១០ ០០០ ០០០(ដប់លាន)រៀល ទៅ២០ ០០០ ០០០(ម្ភៃលាន)រៀល ចំពោះរូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលណាដែលប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយក្នុងចំណោមអំពើដូចខាងក្រោម៖

១- ដួល ប្រើសេវាកម្ម ឬធ្វើការផ្សព្វផ្សាយដោយផ្ទាល់នូវព័ត៌មានអំពីសមាសភាពចង្រៃគ្រប់ប្រភេទ ឬព័ត៌មានស្តីពីការផ្ទុះឡើង ឬការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃ ដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ឬផ្ទុយពីព័ត៌មានដែលបញ្ចេញដោយអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ។

២- ធ្វើការនាំចូល នាំចេញរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ ដោយគ្មានវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យ ឬផ្ទុយពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

៣- កាន់កាប់ទុកជាមុនឬធ្វើជំនួញលើឯកសារវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យ ដោយគ្មានទំនិញឬមិនទាន់មានទំនិញគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការនាំចូល នាំចេញនូវទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យដែលផ្ទុយពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវ ក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

៤- ដួល ប្រើសេវាកម្ម ឬដឹកជញ្ជូនដោយផ្ទាល់ឆ្លងកាត់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានូវទំនិញរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យដែលបង្កឱ្យកើតមានហានិភ័យរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃភូតគាមអនាម័យ ឬសមាសភាពចង្រៃគ្រោះថ្នាក់។

៥- ធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ឬធ្វើការដាំដុះប្រភេទដំណាំ ដែលកំណត់ក្នុងបញ្ជីប្រភេទដំណាំស្ថិតក្រោមលក្ខខណ្ឌ ដោយគ្មានលិខិតអនុញ្ញាតរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

៦- ធ្វើផលិតកម្មដំណាំ ធ្វើការកែច្នៃ ធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ធ្វើចរាចរណ៍លើទីផ្សារ និងដឹកជញ្ជូនគ្រប់ប្រភេទនូវទំនិញរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យដែលបានដឹងថាមានវត្ថុមានសមាសភាពចង្រៃ ឬមានការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃ។

៧- ធ្វើផលិតកម្មដំណាំ ដោយប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងបទហាមឃាត់ក្នុងការអនុវត្តវិធានការការពារផ្សេងៗដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់ចំពោះមនុស្ស សត្វ សត្រូវធម្មជាតិ និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីគ្រប់បរិស្ថាន។

៨- ប្រមូលផលិតផលដំណាំចេញពីកន្លែងដាំដុះ ដើម្បីធ្វើចរាចរណ៍លើទីផ្សារឬប្រើជាអាហារសម្រាប់មនុស្ស ចំណីសត្វ ឬជាវត្ថុធាតុដើមក្នុងការផលិតកែច្នៃជាអាហារ ដោយមានសមាសភាគនៃសំណល់ថ្នាំកសិកម្មលើសពីកម្រិតស្តង់ដារអតិបរមា ឬផ្ទុកដោយសារធាតុបង្កផលប៉ះពាល់ចំពោះសុខភាព។

៩- ធ្វើការនាំចេញ ការនាំចូល ការរក្សាទុក ការដឹកជញ្ជូន ការតាំងលក់ និងការប្រើពូជដំណាំដែលមានចម្លងសមាសភាពចង្រៃកម្រិតធ្ងន់ធ្ងរ ឬមានចម្លងសមាសភាពចង្រៃភូតគាមអនាម័យឬសមាសភាពចង្រៃជាប់បញ្ញត្តិ។

ក្នុងករណីទទួលនូវការពិន័យអន្តរការណ៍ម្តងរួចហើយនៅតែបន្តប្រព្រឹត្តល្មើសដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ខាងលើនេះ ត្រូវទទួលការពិន័យអន្តរការណ៍ទ្វេដងនៃប្រាក់ពិន័យអន្តរការណ៍លើកទី១។

ក្នុងករណីរូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌខាងលើមិនរាងចាល មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ ត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ជូនអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងស្នើសុំសេចក្តីសម្រេចក្នុងការព្យួរ ឬការដកហូត លិខិតអនុញ្ញាត ឬវិញ្ញាបនបត្រ។

មាត្រា១០៩ .-

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី១(មួយ)ឆ្នាំ ដល់៥(ប្រាំ)ឆ្នាំ និងត្រូវពិន័យជាប្រាក់ចំនួនពី ២៥ ០០០ ០០០(ម្ភៃប្រាំលាន)រៀល ទៅ៥០ ០០០ ០០០(ហាសិបលាន)រៀល ចំពោះរូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលណាដែលប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយក្នុងចំណោមអំពើដូចខាងក្រោម៖

១- ធ្វើការដាំដុះ ការនាំចូល ការកាន់កាប់ ឬការចែកចាយនូវសរីរាង្គកាយបង្គុរោះថ្នាក់រុក្ខជាតិចង្រៃនិងប្រភេទចំណូលថ្មីឈ្លានពាននៃរុក្ខជាតិឬសត្វដែលបង្កហានិភ័យពិតប្រាកដចំពោះរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

២- ធ្វើការបញ្ជូនសំណាកសមាសភាពចង្រៃទៅក្រៅប្រទេសដែលបង្កហានិភ័យចំពោះផលប្រយោជន៍ជាតិ។

៣- លាតត្រដាងព័ត៌មានភូតគាមអនាម័យផ្ទុយពីព័ត៌មានផ្លូវការដែលបញ្ចេញដោយអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យដែលបង្កផលប៉ះពាល់ដល់ផលប្រយោជន៍ជាតិ។

៤- ធ្វើប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធវិធានការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យដោយចេតនាបង្កលក្ខណៈឬបង្កឱ្យមានការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃណាមួយ ដូចមានចែងក្នុងបញ្ជីសមាសភាពចង្រៃហាមឃាត់ដែលបង្ករការខាតបង់ផលប្រយោជន៍សាធារណៈឬផលប្រយោជន៍ជនដទៃ។

៥- នាំចូលដោយចេតនាមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានូវសមាសភាពចង្រៃណាមួយឬទំនិញដែលមានវត្តមានសមាសភាពចង្រៃ ឬមានហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃ។

៦- បោះចោលដោយចេតនាឬពង្រាយនូវសមាសភាពចង្រៃឬទំនិញជាប់សមាសភាពចង្រៃទៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ROYAUME DU CAMBODGE * LE MINISTRE DU PALAIS ROYAL *

មាត្រា១១០ .-

តុលាការអាចប្រកាសទោសបន្ថែមណាមួយឬច្រើនដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៥៣(ប្រភេទនៃទោសបន្ថែម) និងមាត្រា១៦៨(ទោសបន្ថែមអនុវត្តចំពោះនីតិបុគ្គល) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌចំពោះបទល្មើសដែលមានចែងក្នុងមាត្រា១០៩នៃច្បាប់នេះ។

ជំពូកទី១៤
អន្តរប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា១១១ .-

រាល់លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលពាក់ព័ន្ធការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យដែលកំពុងមានអានុភាពអនុវត្ត ហើយដែលមិនផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះត្រូវមានអានុភាពអនុវត្តបន្តទៅមុខទៀត រហូតដល់មានច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តថ្មីមកជំនួសស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

មាត្រា១១២ .-

រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលកាន់កាប់វិញ្ញាបនបត្រឬលិខិតអនុញ្ញាតមានសុពលភាព ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យនៅមុនពេលច្បាប់នេះចូលជាធរមាន ត្រូវបញ្ចប់ប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធរបស់ខ្លួន និងត្រូវបំពេញបែបបទស្នើសុំការអនុញ្ញាតជាថ្មីស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះនៅក្នុងរយៈពេលមិនលើសពី១២(ដប់ពីរ)ខែ ដោយគិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃច្បាប់នេះ។

ជំពូកទី១៥
អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា១១៣ .-

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍។

ថ្ងៃ សុក្រ ៣ កើត ខែមិគសិរ ឆ្នាំខាល ចត្វាស័ក ព.ស.២៥៦៥
ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង ថ្ងៃទី ០៣ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ២០២២

នស/រកម.១២០៥.០៤៩

នរោត្តម សីហមុនី

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយព្រះមហាក្សត្រ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខា
នាយករដ្ឋមន្ត្រី

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានយកសេចក្តីគោរពជម្រាបជូន
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

វេង សាខុន

បានចម្លងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម
ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីប្រចាំការ
រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

កិត្តិនីតិកោសលបណ្ឌិត ប៊ិន ឈិន

ឧបសម្ព័ន្ធនៃច្បាប់ស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ

សទ្ទានុក្រម

១- ការការពាររុក្ខជាតិ (Plants Protection) សំដៅដល់សកម្មភាពនិងកិច្ចប្រតិបត្តិនៃការគ្រប់គ្រងសមាសភាពចង្រៃគ្រប់ប្រភេទដែលបំផ្លាញរុក្ខជាតិនិងផលដំណាំ តាមរយៈការទប់ស្កាត់ការបង្ក ការប្រមូលផ្តុំ ការរាលដាលឆ្លង និងការរាតត្បាតពីសំណាក់សមាសភាពចង្រៃ ព្រមទាំងការអនុវត្តវិធានការកម្ចាត់ ក្នុងគោលបំណងការពារធនធានរុក្ខជាតិ និងដើម្បីកាត់បន្ថយការខាតបង់នៅក្នុងប្រព័ន្ធផលិតកម្មកសិកម្ម និងកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ចំពោះសង្គមសេដ្ឋកិច្ច។

២- ការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ (Phytosanitary Inspection) សំដៅដល់ការស្រាវជ្រាវ ការអង្កេត ការពិនិត្យ ការដកយកសំណាកមកធ្វើវិភាគ និងកំណត់អត្តសញ្ញាណកម្មសមាសភាពចង្រៃចំពោះទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យដើម្បីកំណត់នូវស្ថានភាពនៃការបំផ្លាញដោយសមាសភាពចង្រៃ។

៣- ការធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្ម (Treatment) សំដៅដល់កិច្ចប្រតិបត្តិបច្ចេកទេសដើម្បីសម្លាប់ធ្វើមិនឱ្យមានសកម្មភាព ឬយកសមាសភាពចង្រៃចេញ ឬធ្វើឱ្យសមាសភាពចង្រៃបាត់សមត្ថភាពបន្តពូជនិងដើម្បីផ្តាច់ជីវិតសមាសភាពចង្រៃ។

៤- ការវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃ (Pest Risk Analysis) សំដៅដល់ដំណើរការនៃការវាយតម្លៃ ដោយផ្អែកលើភស្តុតាងជីវសាស្រ្ត វិទ្យាសាស្រ្ត និងសេដ្ឋកិច្ចនៃសមាសភាពចង្រៃដើម្បីកំណត់សញ្ញាណថាតើសត្វល្អិតណាមួយគឺជាសមាសភាពចង្រៃដែលត្រូវដាក់បញ្ញត្តិ និងត្រូវពង្រឹងនូវវិធានការភូតគាមអនាម័យកម្រិតណាមួយដើម្បីទប់ទល់។

៥- ការធានាគុណភាព (Quality Assurance) សំដៅដល់ប្រព័ន្ធការងារចម្រុះនៅក្នុងផលិតកម្មកសិកម្មដែលពាក់ព័ន្ធ ការរៀបចំផែនការសម្រាប់ការធានាគុណភាព ការត្រួតពិនិត្យគុណភាព ការវាយតម្លៃគុណភាព កំណត់ត្រាគុណភាព និងការធ្វើឱ្យប្រសើរនូវគុណភាពផលិតផលកសិកម្មនិងផលិតផលការពាររុក្ខជាតិ ដើម្បីធានាថាផលិតផលទាំងនោះនិងបណ្តាសេវាកម្មការពាររុក្ខជាតិ ឆ្លើយតបតាមស្តង់ដារកំណត់នៃគុណភាពប្រកបដោយទំនុកចិត្ត។

៦- ការអនុវត្តកសិកម្មល្អ (Good Agricultural Practices-GAP) សំដៅដល់ប្រតិបត្តិការដាំដុះឬផលិតកម្មដំណាំគ្រប់ប្រភេទដែលអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិ ឬប្រើផលិតផលការពាររុក្ខជាតិសមស្របតាមបច្ចេកទេស ក្រោមលក្ខខណ្ឌជាក់ស្តែងសម្រាប់គ្រប់គ្រងសមាសភាពចង្រៃប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដោយបន្សល់នូវសំណល់ថ្នាំកសិកម្ម ឬសារធាតុពុលបង្គ្រោះថ្នាក់ចំពោះសុខភាពមនុស្សតាមស្តង់ដារអប្បបរមា។

៧- កម្រិតសំណល់អតិបរមា (Maximum Residue Limit-MRL) សំដៅដល់សមាសភាគឬកម្រិតអតិបរមាដែលអនុញ្ញាតដោយច្បាប់ ឬទទួលស្គាល់នៃសំណល់សារធាតុពុលដែលស្ថិតនៅ

ROYAUME DU CAMBODGE * LE MINISTRE DU PALAIS ROYAL

ក្នុងឬនៅលើស្បៀងអាហារ ផលិតផលកសិកម្មមានដើមកំណើតពីរុក្ខជាតិ ចំណីសត្វឬផលិតផលសត្វដែលបានដាំដុះឬចិញ្ចឹម ដែលជាលទ្ធផលនៃការប្រើសារធាតុគីមីឬសារធាតុបង្កគ្រោះថ្នាក់ចំពោះសុខភាព។

៨- កសិកម្មសរីរាង្គ (Organic farming) សំដៅដល់វិធីសាស្ត្រនៃការផលិតដំណាំនិងសត្វដែលទាក់ទងទៅនឹងការមិនប្រើសារធាតុគីមី ដូចជាថ្នាំកសិកម្ម ជីកសិកម្ម អង់ទីប្យូទិច អ័រម៉ូន និងសរីរាង្គកែច្នៃសេនេទិក (Genetically modified organisms-GMO)។ល។ ដែលមិនត្រឹមត្រូវតាមស្តង់ដារសរីរាង្គ។

៩- គ្រោះបន្ទាន់ភូតគាមអនាម័យ (Phytosanitary Emergency) សំដៅដល់វិធានការភូតគាមអនាម័យដែលបានបង្កើតឡើងនិងអនុវត្តដើម្បីឆ្លើយតបបន្ទាន់ចំពោះស្ថានភាពភូតគាមអនាម័យបន្ទាន់ថ្មីណាមួយ ឬជាស្ថានភាពមិនបានរំពឹងទុកដែលអាចជាវិធានការបណ្តោះអាសន្នឬជាវិធានការពេញលេញ។

១០- ច្រកទ្វារ (Border Check Point) សំដៅដល់ទីតាំងរបស់អង្គភាពមានសមត្ថកិច្ចធ្វើការត្រួតពិនិត្យសកម្មភាពចេញ ចូល និងឆ្លងកាត់ព្រំដែននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាក្រោមរូបភាព៖

- ជាលក្ខណៈអន្តរជាតិ និងការធ្វើសកម្មភាពរបស់អ្នកដំណើរ មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងទំនិញគ្រប់ប្រភេទនៅតាមអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិ កំពង់ផែអន្តរជាតិក្នុងផ្ទៃប្រទេស
- ជាលក្ខណៈអន្តរជាតិទ្វេភាគីតំបន់ព្រំដែន និងការធ្វើសកម្មភាពរបស់អ្នកដំណើរ មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងទំនិញគ្រប់ប្រភេទនៅតាមច្រកទ្វារព្រំដែនអន្តរជាតិដែលស្ថិតនៅលើខ្សែបន្ទាត់ព្រំដែន
- ជាលក្ខណៈទ្វេភាគីលក្ខណៈតំបន់ព្រំដែន និងការធ្វើសកម្មភាពរបស់អ្នកដំណើរ មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងទំនិញគ្រប់ប្រភេទនៅច្រកទ្វារព្រំដែនទ្វេភាគីដែលស្ថិតលើខ្សែបន្ទាត់ព្រំដែនស្របតាមកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគីរវាងប្រទេសជាប់ព្រំដែនជាមួយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ជាលក្ខណៈតំបន់ព្រំដែននិងការធ្វើសកម្មភាពរបស់អ្នកដំណើរដែលជាអ្នកស្នាក់នៅអចិន្ត្រៃយ៍ក្នុងតំបន់ព្រំដែននោះ មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងទំនិញគ្រប់ប្រភេទនៅច្រកទ្វារព្រំដែនដែលស្ថិតនៅលើខ្សែបន្ទាត់ព្រំដែន ស្របតាមកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងប្រទេសជាប់ព្រំដែនជាមួយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- តាមកំពង់ផែសមុទ្រ កំពង់ផែទឹកសាប និងការធ្វើសកម្មភាពរបស់អ្នកដំណើរ មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូននិងទំនិញគ្រប់ប្រភេទនៅច្រកទ្វារកំពង់ផែសមុទ្រ កំពង់ផែទឹកសាបដែលស្ថិតនៅក្នុងប្រទេស។

១១- តំបន់គ្មានសមាសភាពចង្រៃ (Pest Free Area) សំដៅដល់តំបន់ដែលគ្មានវត្តមានសមាសភាពចង្រៃជាក់លាក់ណាមួយកើតឡើង តាមរយៈការបង្ហាញភស្តុតាងវិទ្យាសាស្ត្រ ហើយស្ថានភាពនេះ ត្រូវបានរក្សាជាផ្លូវការ។

ROYAUME DU CAMBODGE * LE MINISTRE DU PALAIS ROYAL

១២- ទំនិញ (Consignment) សំដៅដល់បរិមាណរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និង/ឬទំនិញផ្សេងទៀតមួយមុខឬច្រើនមុខដែលធ្វើចរាចរណ៍ពីប្រទេសមួយទៅប្រទេសមួយទៀត ស្ថិតក្រោមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ និងការបញ្ជាក់ស្ថានភាពភូតគាមអនាម័យតាមរយៈវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យរួមគ្នាតែមួយច្បាប់។

១៣- ទំនិញជាប់បញ្ញត្តិ (Regulated Article Consignment) សំដៅដល់ទំនិញដែលស្ថិតក្នុងបញ្ជីទំនិញជាប់លក្ខខណ្ឌជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យដែលមានសមត្ថភាពចម្លងរាលដាលសមាសភាពចង្រៃ ឬជាជម្រកនៃសមាសភាពចង្រៃ។

១៤- ទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ (Quarantine Goods) សំដៅដល់រាល់រុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងវត្ថុឬសម្ភារៈជាប់បញ្ញត្តិផ្សេងទៀត(Regulated Articles/Materials) ដែលជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ មានជាអាទិ៍ សម្ភារៈវេចខ្ចប់ កំណល់ទ្រនាប់ដីឬបំណែកដីដែលជាប់ជាមួយឫស ឬជាមួយផ្នែកណាមួយនៃរុក្ខជាតិ ល្បាយសារធាតុរ៉ែនិងសរីរាង្គដែលទ្រទ្រង់រុក្ខជាតិ សមាសភាពចង្រៃដែលរស់ឬងាប់ ឬសពាង្គកាយមានប្រយោជន៍ និងរាល់សពាង្គកាយដែលមានសមត្ថភាពចម្លងការរាលដាលសមាសភាពចង្រៃ និងវត្ថុផ្សេងទៀតដែលមិនមានប្រភពដើមពីរុក្ខជាតិ ប៉ុន្តែអាចបង្កើតនូវជម្រកនៃសមាសភាពចង្រៃនៅក្នុងសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្មដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការនាំចូល ការនាំចេញ ការដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់ ឬចរាចរណ៍ក្នុងស្រុក។

១៥- ធនធានរុក្ខជាតិ (Plants Resources) សំដៅដល់រុក្ខជាតិគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ប្រភេទ ពូជ អំបូរសម្ព័ន្ធ និងទម្រង់ជីវសាស្ត្រនៃប្រព័ន្ធចំណាត់ថ្នាក់រុក្ខជាតិសកល។ ដោយផ្អែកតាមប្រភពកំណើត ការបន្តពូជ និងដែនចំណុះ ធនធានរុក្ខជាតិ ត្រូវបានរួមបញ្ចូលនូវបណ្តារុក្ខជាតិដែលមានប្រភពកំណើតនិងការបន្តពូជដោយធម្មជាតិ និងបណ្តារុក្ខជាតិដែលមានប្រភពកំណើតពីការបង្កាត់ពូជដោយសិប្បនិម្មិតតាមគ្រប់បច្ចេកវិទ្យាសេនេទិក ឬមានប្រភពពីការដាំដុះ ការធ្វើពហុកម្ម ឬផលិតកម្មដំណាំ។

១៦- ធូបនកម្ម (Fumigation) សំដៅដល់ការធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មដោយប្រើឧស្ម័នពុលដើម្បីសម្លាប់សមាសភាពចង្រៃ។

១៧- នីតិវិធីភូតគាមអនាម័យ (Phytosanitary Procedure) សំដៅដល់វិធីសាស្ត្រផ្លូវការសម្រាប់ការអនុវត្តវិធានការភូតគាមអនាម័យ រួមមានការត្រួតពិនិត្យ ការធ្វើតេស្ត ការអង្កេតឃ្លាំមើល ឬការធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មទាក់ទងទៅនឹងសមាសភាពចង្រៃជាប់បញ្ញត្តិ។

១៨- បញ្ជរជាតិភូតគាមអនាម័យ (National Phytosanitary Clearing House) សំដៅដល់ចំណុចការងារឬមណ្ឌលទំនាក់ទំនងថ្នាក់ជាតិដែលគ្រប់គ្រង រក្សាទុក និងចែកចាយប្រព័ន្ធព័ត៌មាន [illegible]នទិន្នន័យភូតគាមអនាម័យ តាមរយៈការតភ្ជាប់បណ្តាញការងាររបស់អង្គភាពជំនាញ [illegible]ការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យដែលបំពេញសមត្ថកិច្ចតាមបណ្តាទីកន្លែងនៅ [illegible]ណាចក្រកម្ពុជា។

១៩- បណ្ណាល័យសមាសភាពចង្រៃ (Pest Library) សំដៅដល់ទីកន្លែងរក្សាទុកសំណាក សមាសភាពចង្រៃគ្រប់ប្រភេទសម្រាប់ធ្វើការសិក្សា ស្រាវជ្រាវ និងប្រើជាសំណាកផ្ទៀងផ្ទាត់នៅក្នុងការវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃ។

២០- ប្រភេទចំណូលថ្មីឈ្លានពាន (Invasive Alien Species) សំដៅដល់បណ្តាប្រភេទឬអំបូរសម្ព័ន្ធនៃប្រភេទរុក្ខជាតិឬសត្វ ដែលបានចូលមកក្នុងមជ្ឈដ្ឋានថ្មីក្រៅដែនរបាយធម្មតារបស់វាក្នុងអតីតកាលឬបច្ចុប្បន្ន ដោយបង្កការរាលដាល ការរាតត្បាត និងធ្វើអាណានិគមលើលំនៅឋានដើមរបស់សហគមន៍រុក្ខជាតិដើម។ ប្រភេទចំណូលថ្មីឈ្លានពាន រួមបញ្ចូលនូវផ្នែកទាំងឡាយនៃអង្គបន្តពូជ(Gemplasm) កាម៉ែត គ្រាប់ ស៊ុត អង្គពហុកម្មរុក្ខជាតិ(Propagules) ឬផ្នែកផ្សេងៗនៃសរីរាង្គបណ្តាប្រភេទទាំងនេះដែលអាចរស់ឡើងវិញនិងធ្វើការបន្តពូជជាបន្តបន្ទាប់ និងបង្កការរាតត្បាត។

២១- ប្រភេទរុក្ខជាតិស្ថិតក្រោមលក្ខខណ្ឌ (Restricted Plant) សំដៅដល់ប្រភេទរុក្ខជាតិដែលមានសារៈសំខាន់នៅក្នុងការប្រើសម្រាប់ផលិតកម្ម ឱសថវេជ្ជសាស្ត្រព្យាបាលជំងឺ ឬមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ការប្រើនៅក្នុងបច្ចេកវិទ្យាជាក់លាក់ណាមួយ ប៉ុន្តែប្រភេទរុក្ខជាតិទាំងនោះអាចមានហានិភ័យគ្រោះថ្នាក់ចំពោះមនុស្ស សត្វ និងបរិស្ថាន ដែលអាចអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការដាំដុះសម្រាប់ការប្រើដែលមានសារៈសំខាន់ជាក់លាក់ ដូចមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ។

២២- ផលិតផលរុក្ខជាតិ (Plants Product) សំដៅដល់ផលិតផលដែលមានដើមកំណើតពីរុក្ខជាតិដែលមិនទាន់កែច្នៃ ពាក់កណ្តាលកែច្នៃ រួមទាំងផលិតផលឈើ ផលិតផលឈើកែច្នៃ អនុផលព្រៃឈើ និងផលិតផលវារីរុក្ខជាតិ ឬផលិតផលផ្សេងទៀតដែលមានដើមកំណើតពីរុក្ខជាតិគ្រប់ប្រភេទដែលជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

២៣- ផលិតផលការពាររុក្ខជាតិ (Plants Protection Product) សំដៅដល់សារធាតុសកម្មគីមីមួយឬច្រើន ភ្នាក់ងារជីវសាស្ត្រ(Biological Control Agent) ភ្នាក់ងារមីក្រូជីវសាស្ត្រ(Microbial) ភ្នាក់ងារជីវៈគីមី(Semi Chemical) សពាង្គកាយ(Organism) ឬសារធាតុសពាង្គកាយកែសម្រួលហ្សែន (Genetic Modified Organism) ដែលត្រូវបានប្រើជាផលិតផលការពាររុក្ខជាតិក្នុងគោលបំណងការការពាររុក្ខជាតិប្រឆាំងសពាង្គកាយហាមឃាត់ទាំងអស់ ប្រឆាំងនឹងការយាយី និងការរាតត្បាតពីសំណាក់សមាសភាពចង្រៃ ការទប់ស្កាត់ផលប៉ះពាល់ដល់ដំណើរលូតលាស់របស់រុក្ខជាតិ ការរក្សាទុកផលិតផលរុក្ខជាតិ ការកម្ចាត់រុក្ខជាតិចង្រៃ ការបណ្តេញ ឬការសម្លាប់សមាសភាពចង្រៃ ការកម្ចាត់ភ្នាក់ងារចម្លងជំងឺរុក្ខជាតិ ជំរុញការលូតលាស់របស់រុក្ខជាតិ កែសម្រួលមុខងារសរីរសាស្ត្ររបស់រុក្ខជាតិ បង្កើនផលិតភាពនិងទិន្នផលដំណាំសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងគុណភាពដី និងសម្រាប់ថែរក្សាគុណភាពឈើនិងផលិតផលឈើកែច្នៃ។

២៤- ភូតគាមសមាសភាពចង្រៃ (Plants Pest) សំដៅដល់សមាសភាពចង្រៃគ្រប់ប្រភេទដែលមានវត្តមាន និងយាយី ឬរាតត្បាតចំពោះធនធានរុក្ខជាតិ រុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ ឬផលិតផលផ្សេងទៀតដែលមានដើមកំណើតពីរុក្ខជាតិ។

២៥- ភូតគាមអនាម័យ (Phytosanitary/Plants Quarantine) សំដៅដល់គ្រប់សកម្មភាពដែលបង្កើតឡើងដើម្បីបង្ការឬទប់ស្កាត់ការបង្ក និង/ឬការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃភូតគាមអនាម័យ ឬដើម្បីធានាដល់ការកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃជាស្ថាពរ។

២៦- មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ (Phytosanitary Inspection Officer) សំដៅដល់មន្ត្រីដែលបានតែងតាំងដើម្បីធ្វើការងារត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ។

២៧- យុត្តិកម្មបច្ចេកទេស (Technical Justification) សំដៅដល់ការបកស្រាយបច្ចេកទេសដោយបញ្ជាក់ឱ្យឃើញភាពត្រឹមត្រូវ និងសមស្របដែលអាចប្រើប្រាស់បានស្របតាមការកំណត់របស់ស្តង់ដារអន្តរជាតិភូតគាមអនាម័យ ឬលក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតគាមអនាម័យនៃប្រទេសនាំចូល ដោយទទួលបានប្រសិទ្ធភាពដូចគ្នា។

២៨- រុក្ខជាតិ (Plants) សំដៅដល់រុក្ខជាតិនៃប្រភេទមួយជាក់លាក់ ទោះបង្កកំណើតដោយធម្មជាតិ ដោយសិប្បនិម្មិតឬជាដំណាំក្តី រួមជាមួយបំណែករបស់វា(គ្រាប់ពូជ ឫស មើម ដើម សំបក មែក ស្លឹក ថ្នាំង ផ្កា ផ្លែ។ល។) និងអង្គបង្កកំណើតរុក្ខជាតិ ឬរូបធាតុសេនេទិករុក្ខជាតិ ព្រមទាំងសំណាករុក្ខជាតិនៅគ្រប់វគ្គលូតលាស់នៃគ្រប់ប្រភេទ ពូជ និងអំបូរសម្ព័ន្ធដែលបានរាប់បញ្ចូលក្រោមចំណាត់ថ្នាក់នៃធនធានរុក្ខជាតិ។

២៩- លក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតគាមអនាម័យ (Phytosanitary Requirement) សំដៅដល់លក្ខខណ្ឌតម្រូវរបស់សមត្ថកិច្ចភូតគាមអនាម័យនៃប្រទេសនីមួយៗក្នុងគោលបំណងទប់ស្កាត់ការបង្ក ការរាលដាលឆ្លងចូលមកក្នុងប្រទេសនូវសមាសភាពចង្រៃ តាមរយៈសកម្មភាពនាំចូលទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ។

៣០- វិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យ (Phytosanitary Certificate) សំដៅដល់វិញ្ញាបនបត្រដែលចេញដោយអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បន្ទាប់ពីបានធ្វើការវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃលើមុខទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ រួមមានវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យនាំចូលសម្រាប់ការនាំចូលមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា វិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យសម្រាប់ការនាំចេញ ឬការនាំចេញទៅវិញពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយអនុលោមតាមគំរូដែលបានចែងក្នុងអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិ។ វិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យ ជាលក្ខខណ្ឌតម្រូវចាំបាច់ចំពោះប្រតិបត្តិករដែលធ្វើប្រតិបត្តិការនាំចូល នាំចេញ និងដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានូវទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ។

៣១- វិធានការភូតគាមអនាម័យ (Phytosanitary Measure) សំដៅដល់បណ្តាបទដ្ឋានគតិយុត្ត បទបញ្ជា ឬនីតិវិធីផ្លូវការ និងអន្តរាគមន៍ដែលអនុវត្តក្នុងគោលបំណងទប់ស្កាត់ការបង្ក ការជ្រៀតចូល និង/ឬការរីករាលដាលឆ្លងនូវសមាសភាពចង្រៃភូតគាមអនាម័យ ឬកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់សេដ្ឋកិច្ចដែលបង្កឡើងដោយសមាសភាពចង្រៃមិនមែនភូតគាមអនាម័យជាប់បញ្ញត្តិ។

៣២- វិធានការចម្រុះគ្រប់គ្រងដំណាំ (Integrated Pest Management-IPM) សំដៅដល់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងសមាសភាពចង្រៃនៅក្នុងផលិតកម្មដំណាំ ដោយប្រើបច្ចេកទេសសមស្របតាមស្ថានភាពតម្រូវ ដើម្បីកាត់បន្ថយវត្តមានសមាសភាពចង្រៃនិងរក្សាវានៅកម្រិតទាបបំផុតដែលមិនបង្កហានិភ័យចំពោះសេដ្ឋកិច្ច។

៣៣- ស្បៀង (Food) សំដៅដល់ផលិតផលដំណាំឬកសិផលមានដើមកំណើតពីរុក្ខជាតិ អនុផលព្រៃឈើ ឬផលិតផលជលផលដែលជាផលិតផលស្រស់ឬផលិតផលកែច្នៃបឋម និងត្រូវយកទៅប្រើឬកែច្នៃបន្ថែមធ្វើជាអាហាររបស់មនុស្សឬជាចំណីសត្វ។

៣៤- ស្ថានីយភូតគាមចត្តាឡីស័ក (Plants Quarantine Station) សំដៅដល់ស្ថានីយផ្លូវការដែលត្រូវបង្កើតដោយច្បាប់នេះ សម្រាប់ការរក្សាទុករុក្ខជាតិ ឬផលិតផលរុក្ខជាតិ ក្នុងការបង្ខាំងទុកភូតគាមអនាម័យដើម្បីអង្កេត បន្តស្រាវជ្រាវ ធ្វើតេស្តឬធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្ម។

៣៥- សន្តិសុខភូតគាមអនាម័យ (Phytosanitary Security) សំដៅដល់ការថែទាំទំនិញ និងការបង្ការការចម្លងសមាសភាពចង្រៃ និងការធ្វើឱ្យកខ្វក់ ដោយសមាសភាពចង្រៃជាប់បញ្ញត្តិចំពោះទំនិញ តាមរយៈការអនុវត្តវិធានការភូតគាមអនាម័យសមស្រប។

៣៦- សមាសភាពចង្រៃភូតគាមអនាម័យ (Quarantine Pest) សំដៅដល់សមាសភាពចង្រៃដែលមិនធ្លាប់មាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬមាននៅទីកន្លែងណាមួយជាក់លាក់ ប៉ុន្តែមិនទាន់មានការរាលដាលធ្លង ហើយត្រូវបាននិងកំពុងមានវិធានការកម្ចាត់ ឬបានធ្វើការកម្ចាត់ជាស្ថាពរ។

៣៧- សមាសភាពចង្រៃជាប់បញ្ញត្តិ (Regulated Pest) សំដៅដល់សមាសភាពចង្រៃភូតគាមអនាម័យឬសមាសភាពចង្រៃមិនមែនភូតគាមអនាម័យជាប់បញ្ញត្តិ។

៣៨- សមាសភាពចង្រៃមិនមែនភូតគាមអនាម័យជាប់បញ្ញត្តិ (Regulated Non-Quarantine Pest) សំដៅដល់សមាសភាពចង្រៃមិនមែនភូតគាមអនាម័យដែលមានវត្តមាននៅក្នុងរុក្ខជាតិសម្រាប់ការដាំដុះ និងមានឥទ្ធិពលចំពោះគោលបំណងប្រើរុក្ខជាតិទាំងនោះ ដោយបង្កផលប៉ះពាល់សេដ្ឋកិច្ចដែលមិនអាចទទួលយកបាន និងជាមូលហេតុដែលភាគីប្រទេសនាំចូលបានកំណត់ឱ្យជាប់បញ្ញត្តិនៅក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន។

៣៩- សត្រូវធម្មជាតិ (Natural Enemy) សំដៅដល់សព៌ាង្គកាយដែលរស់នៅតាមរយៈការលេះបង់ចំណីនិងជីវិតរបស់សព៌ាង្គកាយផ្សេងទៀតនៅក្នុងលំនៅឋានធម្មជាតិរបស់វាដែលអាចជួយកម្រិតប្រជាករសព៌ាង្គកាយនោះ។ សព៌ាង្គកាយទាំងនោះ រួមមានភ្នាក់ងារបង្កជំងឺរុក្ខជាតិ ប៉ារ៉ាស៊ីតូអ៊ីត ប៉ារ៉ាស៊ីត និងពពួករុក្ខជាតិមំសាហំ ដូចជារុក្ខជាតិស៊ីសត្វ ឬរុក្ខជាតិស៊ីរុក្ខជាតិ។

៤០- សមាសភាពចង្រៃ (Pest) សំដៅដល់រាល់ប្រភេទ ពូជ ឬស្រឡាយផ្សេងៗនៃសព៌ាង្គកាយ ឬសព៌ាង្គកាយ សព៌ាង្គកាយកែសម្រួលហ្សែនរស់នៃរុក្ខជាតិ សត្វ ឬភ្នាក់ងារបង្កជំងឺដែលត្រូវ

បានកំណត់ថាជាប្រភេទចង្រៃដែលឃាយីនិងរាតត្បាតចំពោះរុក្ខជាតិនិងធនធានរុក្ខជាតិគ្រប់ប្រភេទ។ សមាសភាពចង្រៃត្រូវបានរួមបញ្ចូលផងដែរនូវប្រភេទចំណូលថ្មីឈ្លានពាន(Invasive Alien Species) ឬសារពាង្គកាយបង្កគ្រោះថ្នាក់(Harmful Organism) នៃរុក្ខជាតិឬសត្វ ជាប្រភេទស្ថិតនៅក្រៅដែនរបាយធម្មជាតិរបស់វាក្នុងអតីតកាលឬបច្ចុប្បន្នដែលធ្វើឱ្យអន្តរាយដល់ធនធានរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ ឬផលិតផលដំណាំគ្រប់ប្រភេទ។ បញ្ជីសមាសភាពចង្រៃសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងភូតគាមអនាម័យនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបានកំណត់ដោយបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

៤១- សមាសភាពចង្រៃក្នុងស្រុក (Endemic Pest) សំដៅដល់រាល់ប្រភេទ ពូជ ឬស្រឡាយផ្សេងៗនៃរុក្ខជាតិ សត្វ ឬភ្នាក់ងារបង្កជំងឺដែលមានប្រភពកំណើត ឬដែនរបាយធម្មជាតិស្ថិតនៅក្នុងដែនដីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលអាចធ្វើឱ្យអន្តរាយដល់រុក្ខជាតិ ឬផលិតផលរុក្ខជាតិ ឬផលិតផលដំណាំគ្រប់ប្រភេទ។

៤២- សមាសភាពចង្រៃបង្កគ្រោះថ្នាក់ (Dangerous Pest) សំដៅដល់សមាសភាពចង្រៃដែលបណ្តាល ឬអាចបណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ធ្ងន់ធ្ងរចំពោះសង្គម សេដ្ឋកិច្ច ឬបំផ្លាញធ្ងន់ធ្ងរដល់ធនធានរុក្ខជាតិ។

៤៣- អង្គភាពជាតិការពាររុក្ខជាតិ (National Plant Protection Organization-NPPO) សំដៅដល់អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិអនាម័យនិងភូតគាមអនាម័យ ឬបច្ចុប្បន្នហៅថា នាយកដ្ឋានការពារដំណាំ អនាម័យ និងភូតគាមអនាម័យ ស្ថិតចំណុះក្រោមអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្មនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទដែលបានបង្កើតឡើងដោយអនុលោមតាមអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិ(International Plant Protection Convention-IPPC) ដើម្បីបំពេញភារកិច្ចក្របខ័ណ្ឌជាតិនិងអន្តរជាតិ ស្របតាមលក្ខខណ្ឌកិច្ចព្រមព្រៀងអនាម័យនិងភូតគាមអនាម័យរបស់អង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក(World Trade Organization-WTO) ឬលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃប្រទេសនាំចូលដែលត្រូវធានាសុវត្ថិភាពសម្រាប់អ្នកបរិភោគផលិតផលរុក្ខជាតិ និងធានាបាននូវសន្តិសុខភូតគាមអនាម័យ។

៤៤- អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិ (IPPC) សំដៅដល់អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិ ដែលបានអនុម័តនៅក្នុងសម័យប្រជុំលើកទី៦នៃសន្និសីទរបស់អង្គការស្បៀងនិងកសិកម្មសហប្រជាជាតិ(FAO)ទីក្រុងរ៉ូម នាខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៥១ និងត្រូវបានចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី៣ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៥២ ដែលមានសមាជិកភាគីសរុប១៣៩រដ្ឋ ហើយត្រូវបានចុះបញ្ជីលេខ ១៩៦៣ តម្កល់ទុកនៅអង្គការសហប្រជាជាតិ នាថ្ងៃទី២៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៥២។ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបានទទួលស្គាល់ជារដ្ឋភាគីភ្ជាប់កាតព្វកិច្ច(Adherence State Party) ជាមួយអនុសញ្ញានេះ នៅថ្ងៃទី២០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៥២ បន្ទាប់ពីអនុសញ្ញានេះត្រូវបានចូលជាធរមាន។ អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិ ត្រូវបានចាប់ផ្តើមធ្វើវិសោធនកម្មអត្ថបទនៃអនុសញ្ញាក្នុងសម័យប្រជុំលើក

ទី២០នៃសន្និសីទរបស់អង្គការស្បៀង និងកសិកម្មសហប្រជាជាតិ(FAO)ទីក្រុងរ៉ូមនាខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៧៩ បន្ទាប់មកបានអនុម័តយល់ព្រមទាំងស្រុងលើអត្ថបទវិសោធនកម្មនៅក្នុងសម័យប្រជុំលើកទី២៩នៃសន្និសីទរបស់អង្គការស្បៀងនិងកសិកម្មសហប្រជាជាតិ(FAO)ទីក្រុងរ៉ូម នាខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៧ ដែលមានសមាជិកភាគីចំនួន៩០រដ្ឋ បានផ្តល់លិខិតុបករណ៍យល់ព្រម។ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលមានក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ជាស្ថាប័នបង្គោលថ្នាក់ជាតិអនុវត្តអនុសញ្ញានេះ បានផ្តល់លិខិតុបករណ៍យល់ព្រមតាមរយៈលិខិតលេខ៣៥៥០ MAFF ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៥។ អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិមានគោលបំណងធានានូវសកម្មភាពរួមក្របខ័ណ្ឌសកលប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីទប់ស្កាត់ការរាលដាលឆ្លង ការបង្កនូវសមាសភាពចង្រៃចំពោះរុក្ខជាតិ និងផលិតផលរុក្ខជាតិ និងដើម្បីជំរុញការចាត់វិធានការសមស្រប ដើម្បីគ្រប់គ្រងសមាសភាពចង្រៃ។ រដ្ឋជាប់កិច្ចសន្យាក្រោមអនុសញ្ញានេះ ត្រូវអនុម័តក្របខ័ណ្ឌច្បាប់បច្ចេកទេស និងរដ្ឋបាលកិច្ចដែលបានកំណត់នៅក្នុងអនុសញ្ញានិងកិច្ចព្រមព្រៀងបន្ថែម ក្រោមអនុសញ្ញានេះ។

ROYAUME DU CAMBODGE * LE MINISTRE DU PALAIS ROYAL *